

Kamboçya Sorunu

Dünya barış güçlerinin ilgi merkezini oluşturan Çinhindj'ndeki olayların başlangıç noktası olarak gösterilmek istenen Kamboçya sorununu Dergimiz daha net olarak ortaya koymak bakımından, sorunu gerçek ölçüleri içinde ele alma konumundaki yazarlarla yaptığı röportajların birini daha bu sayısında yayınlıyor.

İLKE

1 ULUSAL Kurtuluş için Kamboçya Ulusal Birlik Cephesi'nin Kamboçya'da Pol-Pot yönetimini devirerek iktidara geimesi konusunda görüşünüzü özetler misiniz?

2 7 OCAK'da Phom Penh'in düşmesinden sonraki gelişmeleri nasıl değerlendiriyorsunuz?

3 BU konuda bölgesel ve uluslararası düzeyde gerginliği artırma yolunda Beyaz Saray yönetiminin ve onunla işbirliği yapan bazı rejimlerin tutumları hakkında ne düşünüyorsunuz?

4 BÖLGE ve dünya barışına katkı getirme niyetini vurgulayan Kamboçya'daki yeni yönetimin dış politikası hakkında ilk değerlendirmeniz nedir?

Kamboçya - Vietnam - Çiu

CEM ÇAKMAK

1 • Kamboçya'da her şeyden önce, çağımızın en zalim ve kanlı rejimlerinden biri devrilmiştir. Pol-Pot rejiminin, Çinlileri bile şaşkırtan, sert ve acımasız yönetim ve tarihin en kanlı ve zalim rejimlerinden biri olduğunda genellikle birleşiyor. Pol-Pot yönetiminin Kamboçya'da iki milyon kişiyi öldürdüğü çeşitli kaynaklardan bildirilmektedir. Vietnam'ın, Kamboçya Ulusal Kurtuluş Cephesi'ni desteklemesini kınayan Batı, iki milyona yakın insanı öldüren Pol-Pot rejimini görmezlikten geliyor. Rakamlardaki abartmanın ölçüsü ne olursa olsun, öldürülen insan sayısı korkunçtur. Bu nedenle, iktidarı süresince nasıl yönetildiği konusunda dışarıya hiç bir bilgi sızmayan, bir tür esrarengiz, fanatik Pol-Pot sadizminin sona ermesi, Kamboçya Halkı için büyük kurtuluş olmuştur.

Pol-Pot rejiminin insanlık dışı davranışları bulunduğundan kimsenin kuşkusu yok. Herkes bunda birleşiyor. Ancak bu durum, başka bir ülkeye açık ve dolaylı bir müdahalede bulunma hakkını vermeyeceğini ileri sürenler Vietnam'ı ayıplıyor, kınıyor.

Şurası bilinen bir gerçektir ki, Çin Hindi'nde iç ve bölgesel istikrarsızlık, son 40 yıldır «istisnai» olmaktan çok bir kural gibidir. Bölgede yıllar süren savaşlar, devrimler, darbeler, emperyalizmin hesapları bu sürekli istikrarsızlığın temel nedenleri olmuştur. Hele Kamboçya ile Vietnam arasındaki sürtüşme ve çatışmalar tarih boyunca süregelmiştir. İki ülke arasındaki savaş, son bir yıldır basit sınır çatışmaları olmaktan çıkmıştı. Bir yılı aşkın bir süredir savaş nedeniyle Kamboçya'da bulunan ve sayıları gittikçe artan Vietnam'lı askerlerin varlığını Pol-Pot düşütkten sonra ayırmsamak da fazla inandırıcı değil. 15 Mart 1970'de, tam iktidar olmak üzereyken CIA darbesiyle düşürülen ve yerine Lon Nol'u getiren ABD, devrilen Pol-Pot'un arkasından prens Sihanuk'u savununr görmüştür. 9 yıldır bu ülkenin başına gelenlerin başta gelen sorumlusunun Sihanuk'un iktidarını engelleyen ABD olduğunu unutmamak gerekir.

2. Bu konuda, elde yeterince bilgi olmadığı için şimdilik doğru gözlemler yapabilmek zordur. Pol-Pot sonrası, ülkenin, tam bir ekonomik-toplumsal harabe olduğu açıktır. Çöküntü, aslında, bir kaç yılın sonucu değil. Ülkenin 1940'lardan sonraki tarihi bir bakıma, çalkantılar, darbe-ler, savaşlar tarihidir. En dramatik olan dönem de yaşanan son 10 yıldır. Ancak şurası bir gerçektir ki Pol-Pot'tan kötüsü olamazdı. Vietnam'dan şimdi beklenen, komşusu Kamboçya ile yıllar süren anlaşmazlığın karşılıklı görüşmelerle çözmeye çalışmasıdır. Belki de Vietnam, lideri Ho Şi Minh'in tarihsel çabasını sürdürerek, uzun dönemde gerçekleşebilecek bile olsa, Vietnam-Kamboçya-Laos Güney-Doğu-Asya Federasyonu doğrultusunda çaba göstermektedir.

3.4. Vietnam-Kamboçya anlaşmazlığına, Çin'in, ABD ve Japonya'nın «icazeti» altında doğrudan saldırıya geçerek karışması, bölgesel ve uluslararası gerginliği artırmaktan öteye, tarihsel, toplumsal bir ayıptır. Çin'in Vietnam'a saldırısı tüm uluslararası kuralların ve Birleşmiş Milletler ilkelerinin açıkça çiğnenmesidir. Saldırının, Vietnam'ın sınır kışkırtmalarına karşı bir yanıt olduğu ve bu nedenle de Vietnam'ın cezalandırılması, bir devlet'e ders verilmesi iddiaları ise ayıbı daha da çirkinleştiren, özürü kabahattan büyük kılan çabalardır. Milyarlık bir ülkenin 50 milyonluk bir ülkeye silahlı ders vermeye kalkması gülünçtür. Böylesine bir saldırının, bölgedeki dengeler nedeniyle, zincirleme olarak dünya barışını sarsacak, hatta 3. dünya savaşına yol açabilecek gelişmelere varabileceğini Çin'in göremediğini sanmak saflıktır. Bu nedenle de Çin'in saldırısı, ilkel, küçük hesaplara dayalı bir saldırıdır. Kamboçya'da desteklediği Pol-Pot rejiminin yıkılmasını hazmedemeyen Pekin'in Vietnam'a ders verme girişimi, Sovyetlere kızan Çin'in, Vietnam'a intikamcı saldırısıdır.

Gerçekte bütün bunlar bir bakıma önemsiz sorunlardır. Asıl sorun, evrensel olan, kuramsal sorundur. Peşpeşe üç sosyalist ülkenin kapıştığı uzak doğu ülkeleri, yanıtlanması gereken böyle bir soruyu ortaya atmıştır. Sosyalist ülkelerde parti, işçi sınıfı ve devlet arasındaki ilişkilerin ne olduğu, ne olması, gerektiği sorusudur.

TÜSTAV

Afrika'da Kolonyalist Polilikalar

V. VOROBYOV

Afrika kıtasının durumu çağdaş uluslararası yaşantının temel konularından biri haline gelmiştir.

Büyük Ekim Sosyalist Devriminin verdiği güçlü ivme, Sovyet halkının önemli payının bulunduğu faşist Almanya ve militarist Japonya'nın yenilmeleri ve güçler dengesinde sosyalizm yararına büyük bir kayma, dünya bütününde tarihsel önemi olan değişikliklere neden oldu. Örneğin, savaştan bu yana iki milyardan fazla insan kolonyalizmin boyunduruğunu kırmayı başardı ve ulusal bağımsızlığını elde etti. Kolonyalizmi altetme süreci 1970'lerin ortalarından beri son aşamasına girmiş bulunuyor ve Afrika bu etkilenen alanlardan biridir.

Emperyalizmin, kendi açısından «ayrılmış av» olarak görmeye alıştığı bu kıtada yaşayan milyonlarca insan, kolonyalist yönetimi kırmakta ve bağımsız kalkınma yoluna girmektedir. Genç Afrika devletleri kendileri için çok önemli görevleri yüklenmiş bulunuyorlar. Ulusal, siyasi ve ekonomik bağımsızlıklarını güçlendirmek, demokrasi ve toplumsal ilerleme sürecini geliştirme, emperyalizmin ve gericiliğin neo-kolonyalist hareketleri ile mücadele, kolonyalizmin, ırkçılığın ve apartheidin son izlerinin bütünüyle ve kesin olarak yok edilmesi. Bu yeni eğilimler tüm dünyada güçler dengesinin sosyalizm ve demokrasi yararına değişmesiyle, barış içerisinde birarada yaşama ilkeleri ve detantı güçlendirme mücadelesinin sürekli yaygınlaşmasıyla doğrudan bağlantılıdır.

Günümüz dünyası ulusal kurtuluş hareketlerinde önemli gelişmelere sahne olmaktadır. Önemli sayıda genç bağımsız devlet sosyalizme yönelik ulusal inşa programlarını hayata geçiriyorlar. Bu, onların bağımsızlığını yeni kazanmış ülkeler arasındaki saygınlıklarının yükselmesi ve sosyalist toplulukla yaptıkları işbirliklerini güçlendirmeleri anlamına geliyor.

Bununla birlikte saldırgan emperyalist merkezler (gelişmekte olan diğer ülkelerle birlikte) Afrika ülkelerini kendi siyasi ve ekonomik yedek güçleri haline dönüştürmek ve kendi ideolojilerinin etkisi altına al-

2. Bu konuda, elde yeterince bilgi olmadığı için şimdilik doğru gözlemler yapabilmek zordur. Pol-Pot sonrası, ülkenin, tam bir ekonomik-toplumsal harabe olduğu açıktır. Çöküntü, aslında, bir kaç yılın sonucu değil. Ülkenin 1940'lardan sonraki tarihi bir bakıma, çalkantılar, darbeler, savaşlar tarihidir. En dramatik olan dönem de yaşanan son 10 yıldır. Ancak şurası bir gerçektir ki Pol-Pot'tan kötüsü olamazdı. Vietnam'dan şimdi beklenen, komşusu Kamboçya ile yıllar süren anlaşmazlığın karşılıklı görüşmelerle çözmeye çalışmasıdır. Belki de Vietnam, lideri Ho Şi Minh'in tarihsel çabasını sürdürerek, uzun dönemde gerçekleşebilecek bile olsa, Vietnam-Kamboçya-Laos Güney-Doğu-Asya Federasyonu doğrultusunda çaba göstermektedir.

3.4. Vietnam-Kamboçya anlaşmazlığına, Çin'in, ABD ve Japonya'nın «icazeti» altında doğrudan saldırıya geçerek karışması, bölgesel ve uluslararası gerginliği artırmaktan öteye, tarihsel, toplumsal bir ayıptır. Çin'in Vietnam'a saldırısı tüm uluslararası kuralların ve Birleşmiş Milletler ilkelerinin açıkça çiğnenmesidir. Saldırının, Vietnam'ın sınır kışkırtmalarına karşı bir yanıt olduğu ve bu nedenle de Vietnam'ın cezalandırılması, bir devlet'e ders verilmesi iddiaları ise ayıbı daha da çirkinleştiren, özürü kabahattan büyük kılan çabalardır. Milyarlık bir ülkenin 50 milyonluk bir ülkeye silahlı ders vermeye kalkması gülünçtür. Böylesine bir saldırının, bölgedeki dengeler nedeniyle, zincirleme olarak dünya barışını sarsacak, hatta 3. dünya savaşına yol açabilecek gelişmelere varabileceğini Çin'in göremediğini sanmak saflıktır. Bu nedenle de Çin'in saldırısı, ilkel, küçük hesaplara dayalı bir saldırıdır. Kamboçya'da desteklediği Pol-Pot rejiminin yıkılmasını hazmedemeyen Pekin'in Vietnam'a ders verme girişimi, Sovyetlere kızan Çin'in, Vietnam'a intikamcı saldırısıdır.

Gerçekte bütün bunlar bir bakıma önemsiz sorunlardır. Asıl sorun, evrensel olan, kuramsal sorundur. Peşpeşe üç sosyalist ülkenin kapıştığı uzak doğu ülkeleri, yanıtlanması gereken böyle bir soruyu ortaya atmıştır. Sosyalist ülkelerde parti, işçi sınıfı ve devlet arasındaki ilişkilerin ne olduğu, ne olması, gerektiği sorusudur.

TÜSTAV

mak amacıyla girişimlerinden vazgeçmiş değildirler. Bu, batının önde gelen güçlerinin Afrika kıtası üzerindeki faaliyetlerinin benzeri görülmemiş artışını da açıklıyor. Bu artış iki ana yön gösteriyor : Önce Afrika'nın ilerici devletlerine karşı geniş bir saldırı ve ikinci olarak da, biraz yenilenmiş olmakla birlikte, kıtanın güneyinde emperyalist basamağı koruma girişimidir.

Bugün Afrika'da en ciddi siyasî ve ekonomik bozguncu eylemlerin, kalkınmaları sosyalist yönelim gösteren ülkeleri hedeflediği artık tipik bir özellik olmuştur.

Emperyalistler karşı - saldırılarında çeşitli taktikler kullanırlar. Onlar Afrika ülkeleri arasındaki anlaşmazlıklardan sevinç duyarlar, ve bağımsızlıklarını yeni elde etmiş ülkelerin kolonyalizmin karanlık günlerinden devrildikleri toprakla ilişkili ve diğer sorunlara ait anlaşmazlıkları kışkırtırlar. Aynı şekilde Batı ekonomik baskı ve siyasî şantajı da geniş ölçüde kullanır ve bunlardan arzu ettiği sonuçlara varamazsa darbeler düzenlemekte ve hattâ bazı durumlarda doğrudan saldırı yapmakta tereddüt etmez. Yakın geçmişte bu tür bir dizi örnek görülmüştür.

Yerel Afrika ve Arap gerici güç ve rejimlerini bizzat kullanmak, emperyalizmin politikasıdır. Bugün bile gerilimin sürdüğü «Afrika Boynuzundaki» silâhli çatışmanın arkasında bozguncu Pekin'in işlevi vardır.

Burada durum ilk bakışta açık görülebilir —kapitalist olmayan kalkınma yolunu nihai amaç olarak saptadıklarını savunan iki Afrika ülkesi karşı karşıya geliyordu ve Batı'nın izlediği neo-kolonyalizmin olayla hiçbir ilişkisi yoktur. Ancak dünyanın bu bölümündeki gelişmelere daha yakından bakarsak olay daha açık bir görünüm kazanır : Kızıldeniz havzasında yer alan Afrika ülkelerindeki ilerici akımların gelişmelerini engellemek isteyen ve onun yardımcıları ve tahrikçileri arasında bir anlaşmanın bulunduğu görülür. ABD ve onun NATO'lu müttefikleri Asya ve Afrika'nın bağlantı yeri olan ve uluslararası deniz ulaşımında büyük öneme sahip bulunan bu bölgede yeni bir askeri - gerici siyasî bir blok oluşturmanın çabası içerisindedirler.

Burada asıl hançer Etyopya'yı hedef almıştır. 1974 yılında bu ülke devrim yapmış ve çürümüş olan feodal - monarşist rejimi ülkeden kovarak köklü toplumsal ve ekonomik değişimleri hedefleyen bir politika saptamıştır. Nisan 1979'da benimsenen ulusal demokratik devrim programı sosyalizmin inşasını öngörmektedir. Etyopya'daki ulusal kurtuluş hareketini engelleme çabaları türlü şekillere bürünmektedir. İç gericiliğin teşvik edilmesi, sabotaj ve karşı devrim örgütlenmesi bir yana, Washington devrimci yönetime o pek sevdiği ekonomik tehdidini, yani dış yardım ve kredilerden mahrum etme tehdidini savurmuştur. Ancak gücünü özellikle, ayrılıkçılığı, feodal gericiliği, ve dinsel çekişmeyi teşvik yolun-

da yoğunlaştırmıştır. İlk aşamada Etyopya halkları arasında düşmanlığı körükleme görevi komşu Sudan ve Suudî Arabistan'a verildi ve onlar da bu ülkeye silâhlı ayrılıkçılar göndermeye başladılar. Bununla birlikte bu girişim, geleneksel olarak karmaşık olan ulusal sorunun tam eşitlik, kendi geleceğini belirleme hakkı ve bölgesel özerk yönetim temeline ve barışçıl yollardan çözümünü amaçlayan Etyopya devrimci liderliğini destekleyen Etyopya halkının direnciyle karşılaştı. Bunun üzerine emperyalistler şeytanca bir plânı benimseyerek Etyopya'ya karşı mücadelede diğer bir bağımsız Afrika devleti olan Somali'yi kullandılar. Bu plân, iki genç Afrika ülkesinin kolonyalizm koşullarında çizilmiş sınırlara sahip olmasının neden olduğu durumdan ve çoğunlukla tarihsel ve ekonomik farklılıkların ve değişik milliyetlerin sahip olduğu doğal zenginliklerin hesaba katılmadan bu sınırların belirlenmiş olmasından yararlanmayı amaçlıyordu. Zaten başlangıçtan beri Afrika için en ciddi siyasî tehlike de bu olmuştur. Bu açıdan bakıldığında Afrika Birliği Örgütü (OAU) nun daha 1974'de temel ilkelerinden birisi olarak Afrika devletlerinin mevcut ülke sınırlarının ve toprak bütünlüklerinin kesinlikle korunmasını benimsemesi bir rastlantı değildir. Çünkü bu, Afrika ülkelerinin egemenlikleri için önemli bir önkoşul olarak görülmüştü. Son derece hassas olan bu karar alınmamış olsaydı, Afrika kıtasının yenihaştan çizilmesi gerekebilirdi ki, bu da dağ gibi sorunları yaratabilir ve hattâ kan dökümü, düşmanlık ve patlamaya hazır bir ortamı beraberinde getirebilirdi.

Emperyalistler ve onların müttefikleri Etyopya Devrimine bir son vermeye uğraşırken aynı zamanda Somali halkını, seçtiği ilerici çizgiden döndürmeyi de amaçlıyorlardı. Bu yolda Mogadişu'daki liderlerin milliyetçi özlemlerini, ve diğer bazı uluslarla birlikte Somalilerin de yaşadıkları komşu devletlerden —Etyopya, Kenya, Cibuti— toprak katarak sözümona «Büyük Somali» yaratma gibi şovenist plânları beslemekte ellerinden geleni yaptılar. Devrimci Etyopya'nın düşmanları, bol keseden vaadlerde bulunarak ve yüzleri kızarmadan yalanlar söyleyerek Somali'yi toprakları genişletme amacı güden savaşa sokmayı başardılar. Daha sonra bütün uluslararası yasalara meydan okuyarak, saldırıyı silâhlandırmaya başladılar. Emperyalistler silâhları Mogadişu'ya Sudan, Suudî Arabistan ve Mısır yoluyla sevk etmektedirler. Diğer Afrika ülkelerinin ve dünya kamuoyunun olumsuz tepkisinden çekindikleri için de bu eylemlerini müdahale aleyhtarı çağrılar arkasında gizliyorlar.

Sovyetler Birliği Etyopya ile Somali arasındaki bir silâhlı çatışmayı önlemek için kendi payına düşen herşeyi yapmıştır. Ancak bütün sağduyulu çağrılarına ve Somali halkının gerçek dostlarının çabalarına rağmen

men, Somali liderleri 1977 yazında Etyopya'ya karşı askerî harekâta girdiğinde ve Somali birlikleri ülkeyi istila ettiklerinde Sovyetler Birliği, bu durumlarda hep yaptığı gibi, mağdur durumda kalan tarafın yanında yerini almış ve Etyopya yönetiminin çağrısı üzerine saldırıyı püskürtmek üzere malzeme ve teknik yardımda bulunmuştur. Bunun Somali liderlerinin tepkisini çekeceğini bile bile —ki çekmiştir.— Sovyetler Birliği bu yönde hareket ederken kendi dış politikasının temel ilkeleriyle tam bir uyum içerisindeydi. Devrimci Etyopya benzeri yardımı Küba da dahil olmak üzere sosyalist topluluğun diğer ülkelerinden de almıştır. Sonunda Etyopya halkı kendi toprak bütünlüğünü korumakla kalmamış, Etyopya devriminin konumunu da önemli ölçüde güçlendirmiştir.

Batı şimdi Etyopya etrafında askerî köprübaşları oluşturmaya çalışıyor. ABD'den yüksek rütbeli subaylar Somali'yi ziyaret etmiş ve Somali liderleri ile Amerikan silâh yardımı hakkında karşılıklı görüşmeler yapmış bulunuyorlar. Washington ise diğer komşu ülkelere silâh göndermeyi kararlaştırmış durumdadır.

Pekin de çatışmadan uzak durmuş değildir. Somali Devlet Başkanı Mohamed S. Barre Çin'e davet edilmiş ve oldukça sıcak bir karşılama görmüştür. Bu ziyaret de Çin liderleri tarafından daha ziyade anti - Sovyet propaganda için kullanılmıştır. Çinli liderler «Afrika Boynuzundaki» olaylara kendi müzmin Sovyet düşmanlıkları açısından bakmışlar, ve Mogadişu'ya askerî yardım vaadinde bulunmuşlardır. Pekin'in Afrika ülkeleri arasında çekişmeyi yaygınlaştırmak için bir kez daha Batı'nın gerici merkezleri ile işbirliği yapması, Pekinli liderlerin özelemlerinin kalkınmakta olan ülkeler halklarının çıkarları ile nasıl keskin bir çelişki içinde olduğunu açıkça göstermektedir. Her iki taraftan siviller de dahil olmak üzere yığınla kurban, korkunç yıkım, ekonomik güçlükler ve «Boynuz»daki siyasî ve askerî gerilim ne Etyopya halkının ne de Somali halkının çıkarları doğrultusundadır. Bu herkes tarafından açıkça görülmektedir. Yine daha az açık olmayan ise bu olayların nedenlerinin Afrika'nın bu kesimindeki baskısını şöyle veya böyle sağlamlaştırmak isteyen emperyalizmin ve yeni sömürgeciliğin çabalarında yattığıdır.

Neo - kolonyalistler özellikle Angola'ya karşı aktiftirdirler. Bu genç devletin bağımsız gelişmesi günümüzün en gerici güçlerinin karmaşık işbirliğinin tepkisiyle karşılandı. Bunlara ABD emperyalistleri, ve onların Batı Avrupalı müttefikleri, Güney Afrikalı ırkçılar ile yıllardır CIA ve diğer emperyalist istihbarat örgütlerince beslenen FNLA ve UNITA akımlarına mensup Angola'lı hainler dahildir. Belli bazı Afrika rejimleri Angola halkının gerçek özelemlerine karşı mücadelede utanç verici bir rol oynarken, diğer yandan da Maocuların, kukla devletleri finanse edip, silâhlandırmak ve eğitmekle uğraştıkları görülebiliyordu. Pekin lider-

lerinin Angola'ya yabancı müdahalesi sırasındaki ve daha sonra Afrika Birliği Örgütü (OAU) ile Birleşmiş Milletlerde ortaya çıkan karmaşık siyasi mücadeledeki eylemleri, devrimci yurtsever güçlere karşı mücadelede her türlü ittifaka hazır olduklarının yeni bir göstergesiydi: ABD emperyalistleriyle, paralı askerlerle, UNITA ve FNLA'nın kuklalarıyla ya da Güney Afrika'daki ırkçılarla.

Gerici güçler Afrika kıtasında yeni bir ilerici devlet olacağı için yeni Angola'nın gelişimini engellemek istiyorlar. Onlar Angola Halk Cumhuriyetinin varlığını ırkçılık, ve neo - kolonyalizmin son tabyalarına karşı bir tehlike olarak görüyor ve bu nedenle de en yüz kızartıcı taktiklere başvuruyor. Angola Halk Cumhuriyetine karşı iç ve dış gericiliği sürekli kışkırtıyorlar. Angola'nın düşmanları ülkede gelişen olayları bir iç çelişki ya da iç savaş olarak göstermek istediler. Ancak bugün sorunun egemen bir ülkeye karşı açık emperyalist saldırı ve Angola Halk Cumhuriyetinin içişlerine acemice bir müdahale olduğu açıktır. Emperyalist güçlerce finanse edilen akımlar Zaire topraklarından ve yasa dışı bir şekilde ele geçirdikleri Namibya'dan hücumla geçerek Angola halkına karşı terör uygulamaları tezgâhlanmaktadır. Batıdaki bazı merkezlerin, ve özellikle Namibya ve Zimbabve'nin kolonyalizmden kurtuluş mücadelelerinde ABD ve Britanya tarafından kendilerine müttefik olarak sunulan Güney Afrika Cumhuriyeti, Angola'ya karşı saldırgan bir tutum içerisine girmiştir. Fakat ırkçıların ve bozguncuların, bu girişimlerinde tümüyle başarısız oldukları da bir gerçektir. Sosyalist ülkelerin kardeşçe yardımları, uluslararası yardımlaşma, dünyadaki bütün ilerici güçlerin desteği sayesinde Angola'lı yurtseverler bağımsızlıklarını korudular. Kıtanın güneyindeki kolonyalist ve ırkçı rejimler bağımsız Afrika için sürekli bir tehdit oluşturuyorlar.

Angola ve Mozambik'te devrimci ve yurtsever güçlerin zaferi ve Portekiz sömürgeci imparatorluğunun yıkıntıları üstünde sosyalist yönelimli devletlerin kurulması sonucunda, Afrika'nın güneyinde halkların ırkçılığa ve apartheide karşı mücadeleleri ile ulusal ve toplumsal kurtuluş için verdikleri mücadele için daha uygun koşullar yarattı. Eskiden kendilerini kalkan gibi koruyan kolonyal tabyalardan yoksun kaldıkları için ırkçı rejimler ilerici güçlerin artan baskısı altındadırlar. Afrika nüfusunun çoğunluğunun mücadelesi güneyde yoğunlaşmış bulunuyor ve halk, ulusal kurtuluş, bağımsızlık, ve çoğunluk egemenliği ile kolonyalizm ve emperyalizmden tam kurtuluş için silahlarını kullanıyor.

Bu ise ırkçı Smith ve Vorster rejimlerinde olduğu gibi emperyalist merkezlerde ciddi kızgınlığa neden oluyor. Uluslararası tekellerin ekonomik konumlarına ağır bir darbe olabileceğinden ve dolayısıyla Batı'nın (öncelikle ABD ve NATO'nun önde gelen diğer devletleri) yerkürenin bu boğuşmaaki askerî ve siyasi özlemlerinin sonu olmasından ürküyor-

lar. Batının buradaki çıkarlarının gizli hiçbir yanının bulunmadığını söylemeye bile gerek yok. Örneğin altı bin ABD ve bir o kadar Britanya firması Pretoria rejimi ile işbirliği yapıyorlar. Yakın bir süre önce Amerikan kongresinde sözü edildiği gibi, Amerikalı senatörlerin yarından fazlasının Güney Afrika altın ve elmas madenlerinde hisseleri var. Britanya'nın Dışişleri Bakanı David Owen, «Biz kendimizi böylesi bir lükse verecek değiliz diyerek İngiliz hükümetinin Güney Afrika'ya ceza uygulamasında olumsuz tavır aldığıni açıkça kabul etmişti.

Ekonomik ve siyasî gerekçeler kadar emperyalist politikanın Afrika'nın güneyindeki ırkçı rejimlerle ittifakında da askeri ve stratejik nedenler belirleyici rol oynuyorlar. Güney Afrika Cumhuriyeti NATO'nun stratejik plânlarında belli bir yere sahiptir ve böylelikle Batı ile yakın askeri bağlantıları bulunmaktadır. Bilindiği ilk kez 1960'ların başlarında ortaya atılan SATO (Güney Atlantik Paketi) gibi emperyalist bir blok oluşturulması, ya da NATO'nun ATO (Atlantik Paketi) haline dönüştürülmesi hakkında oldukça yoğun tartışmalar olmuştu. Güney Afrika'ya bu plânlarda çok önemli roller verilmektedir. Son olarak, Afrika'nın güney Afrika ülkelerine neo -kolonyalist saldırılar için emperyalizmin köprübaşdır.

Bu nedenle emperyalist güçlerin, Güney Afrika'daki kurtuluş mücadelesinin yaygınlaşmasını önleme, Zimbabve ve Namibya'da ülkeyi toplumsal ve ekonomik ilerleme yoluna sokabilecek ulusal - yurtsever güçlerin yönetime gelmesini engellemek için çabalarını neden bu kadar yoğunlaştırdıkları açıktır. Londra ve Washington'un, dünyanın bu bölgesindeki manevraları bu amacı daha ileriye götürmek için tasarlanmıştır. Bu manevralara örnek olarak ABD Cumhurbaşkanlığı Ulusal Güvenlik Danışmanı Z. Brezinski'nin aşağıdaki açıklaması gösterilebilir : «Yapmak istediğimiz şey, neredeyse vahiy denilebilecek bir değişim sürecine ayak uydurmayı teşvik etmektir. Biz Güney Afrika'ya, intihara teşebbüs etsin diye baskı yapmıyoruz. Güney Afrikalıları kendi ülkelerinin tarihsel kaderi üstüne bir kez daha düşündürmeye çalışıyoruz, ancak böyle bir değişim sürecinden geçerek toplum yaşamını sürdürebilir.» Brezinski Güney Afrika toplumunun yaşamını sürdürmesinden bahsederken, kuşkusuz tüm ekonomik ve siyasî gücü ellerinde bulunduran Güney Afrikalı ırkçıları kastediyor. Emperyalistler ölçülü değişiklikler ve küçük sadakalarla ırkçı rejimin kaçınılmaz çöküşünü engellemek veya kontrole almak istiyorlar. Güney Afrika'daki ırkçı rejimin «değişimler» ve «dönüşler» sözcüklerini perde arkasından NATO güçleri Güney Afrika'da oldukça gelişkin bir silâh sanayinin (çeşitli bilgilere göre teçizat gereksinmelerinin % 50'sinden fazlasını sağlayabilecek güçte olan) kurulmasına yardım etmiştir. Basın, bugün nükleer silâhlar üstüne çalışmayı bi-

tirmek üzere olduğunu ve yakın gelecekte deneye başlamasının beklendiğini bildiriyor.

Sovyetler Birliği, Birleşmiş Milletler kararlarına aykırı olarak Güney Afrika ile aktif işbirliği yapılmasına sık sık dikkat çekmiş ve bu işbirliğine öncelikle ekonomik ve askeri alanda son verilmesinin, ezilen halkın kolonyalizm, apartheid ve ırkçılık karşısında ve özgürlük, eşitlik ve bağımsızlık uğruna verdikleri mücadelenin başarısını önemli ölçüde ilerleteceğini vurgulamıştır. SSCB'nin tutumu sayesinde ve diğer barışsever ülkelerin geniş desteğiyle ırkçılara silâh satışına 1977'de ambargo konuldu.

Ancak daha önce de belirtildiği gibi, o tarihe kadar ırkçıları dışlarına kadar silâhlandırmayı başarmış ve kendi silâh sanayilerini kurmaya yardım etmiş olan Batı, Vorster rejimi ile ekonomik ve teknik işbirliğini inatla sürdürmektedir.

Burada önemli nokta, Güney Afrika'daki mevcut rejimin emperyalistlere tümüyle uygun olduğudur. Emperyalistler, Güney Afrika'daki egemen çevrelerin esas politikası olan anti - komünizm tarafından özellikle çağrılmışlardır. NATO liderleri de, Güney Afrika'lı ortaklarındaki esneklik yoksunluğundan ve bugünün koşullarında güvenilmezlik ve kararsızlığın kanıtları olarak görülen manevra yapma ve itiraf etme isteksizliğinden çekinmişlerdir. Bu nedenle Vorster ile ilişkilerde Batı (iç işlerinde ve diğer Afrika devletleriyle olan ilişkilerinde bir «yüz gerdirme» makyajı ile) onu bir dereceye kadar modernleşmenin gereklerine ikna etmeye çalışmaktadır. Bu tür bir politikayı destekleyenlerin hesaplarına göre bunun, Güney Afrika rejiminin gücünü azaltmayla hiçbir ilgisinin olmamasının yanısıra, onu uluslararası yalnızlığa iten çirkin görünümlerinin çok eleştirilen yanlarını yok edecektir. Batı aynı zamanda, bu reformların, Vorster rejimini korumak olan kendi gerçek amacını gizliyeceğini ve bütün dünyadaki ilerici güçlerin protestosunu zayıflatacağını ümit etmektedir.

Güney Rodezya (Zimbabve) ve Namibya sorununa kendi amacına uyacak bir çözüm yolu bulmak için Batı girişimlerini arttırıyor. Rodezya sorununu yatıştırılmakta baş «barışçı» rol Britanya ve ABD tarafından üstlenildi. Afrika'da hatırı sayılır bir mekik diplomasisinin ve devlet görevlilerinin «sınır» devletleri başkanları ile görüşmelerinin ardından, Smith ve Vorster gibi ırkçı liderler ile çeşitli ulusal bağımsızlıkçı gruplar 1977 yılında, sözümlerine Rodezya sorununun çözümünü amaçlayan Anglo Amerikan plânında biraraya geldiler.

Gerçekte bu plânın amacı, ellerinde silâhları ile özgürlük haklarını savunan Zimbabve yurtseverlerini silahsızlandırmak, beyazların sahip buldukları ayrıcalıkları devam ettirmek, ve iktidarı siyah çoğunluğa

devretmeden önce yâni mevcut ırkçı rejim iktidardayken «seçimlere» gitmek. Ulusal bağımsızlık için gerçekten savaşanların ve ülkedeki yerli halkın çıkarlarının temsilcisi olan Zimbabve Yurtsever Cephesi (ZPF) bu plâna karşı çıktı.

Anglo - Amerikan tutumunun ikili karakterinden yararlanan Smith kendi plânını öne çıkarttı ve bu yılın (1978) Şubat ayı sonunda hiç bir şekilde nüfusun çoğunluğunu temsil etmeyen «ılımlı» Afrikalı liderlerle birlikte İç Sorunları Çözümleme antlaşmasını imzaladılar. Bu antlaşmaya göre bu yılın Aralık 31'inde iktidarı ellerine alacaklar.

Bu antlaşmanın mevcut ırkçı rejimin temelini değiştirmekle (yâni beyaz azınlığın ekonomik ayrıcalıklarını ve baskı rejimini) hiçbir ilgisi yoktur. Sadece «ehlileştirilmiş Afrikalıların» hükümete girmesine izin veren mevcut yönetim mekanizmasının yapay bir yeniden düzenlenişidir. Nüfusun yaklaşık % 4'ünü oluşturan beyazlar hâlâ, Anayasal sorunlarla ilgili herhangi bir Afrikalı girişimini engelleme olanağını bulacaklardır. İrkçılar adalet sistemi, ordu ve polis üzerindeki kontrollerini hâlâ sürdürmektedirler. Antlaşmanın sağlanmasına ilişkin duyurunun yapılmasıyla birlikte Smith yönetiminin, ülkedeki ulusal bağımsızlık hareketine karşı yeni cezai tedbirleri açıklaması bir rastlantı olmasa gerekir.

Zimbabve yurtseverleri, haince olarak niteledikleri bu entrikaları yılmadan sergilemeye devam ediyorlar. Zimbabve Yurtsever Cephesi lideri Joshua Nkomo, yurtsever cephenin bu ve benzeri «çözümlemeleri» reddettiğini ve silâhlı mücadeleyi yükselteceğini açıklamıştır. Namibya sorunu da ciddiyetini koruyarak devam etmektedir. 1966 yılında Güney Afrika'nın bu ülke üstündeki mandasını iptal eden Birleşmiş Milletler kararına rağmen ülke hâlâ Güney Afrika'lı birliklerin işgali altında bulunuyor. (Onu Güney Afrika Cumhuriyeti'nin beşinci eyaleti haline dönüştürmek amacıyla). Apartheid politikası, «terörizm» ve komünizme karşı yasaları da içeren baskıcı hukuk eşliğinde yürürlüktedir. Pretorya'daki yetkililer Namibya'yı Bantustan'lara böldüler ve Angola sınırları boyunca yer alan önemli miktardaki toprak parçasını «sözüm ona» güvenlik bölgesine dönüştürdüler ve burada yaşayan halk zorla tahliye edildi. Bazı bölgelerde olağanüstü durum ilân edildi ve yetkililer, akıllarına estiğinde herhangi bir «şüpheliyi» tutuklama, miting ve gösterileri dağıtmak, ve gerillalara aıt olduğundan şüphe edilen mahallelerdeki Afrikalıları vurma hakkına sahiptirler. Namibya'da önde gelen ulusal kurtuluş hareketi SWAPO (Güney Batı Afrika Halk Örgütü) olup, on yıldan beri işgalci güçlere karşı askeri harekâtı yönetmektedir. 1973 yılında Birleşmiş Milletler SWAPO'yu Namibya halkının tek meşru temsilcisi olarak tanımıştır.

Güney Afrika, dünya kamuoyunun protesto'larını ve Güvenlik Konseyinin önerileri de dahil olmak üzere Birleşmiş Milletler kararlarını uzun bir süredir görmezlikten geliyor. Bununla birlikte SWAPO'nun eylemlerindeki artış, Namibya halkının büyüyen direnmesi ve Güney Afrika üzerinde artan uluslararası baskı sonucu Vorster rejimi bazı manevralar yapmak zorunda kaldı. Fakat Pretorya'nın ırkçı emir kullarının oluşturacağı geçici bir yönetimin kurulması yolundaki önerisi ve Namibya için kaleme alınan «anayasa» taslağı Güney Afrika'nın kukla bir hükümet yaratma girişimlerinin o kadar açık kanıtlarıdır ki, Batı bile bu harekete destekliyememiştir. 1978 yılının Temmuz ayı ortalarında, ABD, Fransa, Britanya, Kanada, Batı Almanya temsilcileri ile SWAPO ve «sınırdış» Afrika ülkelerinin temsilcileri arasında 15 ay süren zorlu görüşmeler üzerine resmi bir tebliğ Luanda'da yayınlandı. Resmi tebliğe göre taraflar Namibya sorununun Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi çerçevesinde çözülmesi konusunda anlaşmaya varmışlardır. SWAPO'nun bildirisinde ise SWAPO'nun artan askeri, siyasî ve diplomatik mücadelesi sonucu ve OAU'nun, sosyalist ülkelerin ve diğer ilerici ve demokrat güçlerin yardımlarıyla, Pretorya ve müttefikleri Namibya halkının tam özgürlüğünü ve bağımsızlığını, bu uluslararası baskı karşısında, kabul etmek zorunda kalmıştır.

Sovyetler Birliği Namibya'nın işgalini yasa dışı olarak gördüğünden Güney Afrika'lı bütün polis ve yönetici personeli biran önce ülkeyi terketmeye çağırıyor ve Namibya halkının devrolunmaz olan kendi kaderini tayin hakkı ile toprak bütünlüğü ilkesi temelinde bağımsızlığını destekliyor. Bütün bu olayların akış süreci göstermektedir ki, Afrika'daki emperyalist müdahale devamlılık gösteren bir niteliğe sahiptir. Sadece seçilen yöntem bakıldığında Afrika politikasında Batı, zaman zaman, duruma göre ses tonunu değiştiriyor. Günümüzdeki olaylar da gösteriyor ki, Batı doğrudan silâhlı müdahale gibi kolonyalizmin klâsik yöntemlerini değiştirmeye niyetli değil. Bu tür tehlikeli eylemlere en açık örnek ise NATO'nun Zaire'ye yapmış olduğu müdahaledir.

Kobalt, elmas, bakır, uranyum ve diğer doğal kaynaklar açısından zengin olan bu önemli Afrika ülkesi sadece ekonomik açıdan değil stratejik nedenlerden de emperyalistlerin politikalarında önemli bir yer tutmaktadır. Zaire'nin tüm modern sanayii gerçekte Batılı tekellerin denetimi altındadır. Burada neo-kolonyalist bir yönetimin işbaşına gelmesi ülkeyi iflâsa sürüklemiştir. Ulusal açık 3 milyar dolara yükselmiş bulunmaktadır. Zaire'nin emekçi halkı ikili bir sömürü altındadır, hem emperyalist tekeller tarafından hem de yerli gözü doymaz «yeni zenginler» tarafından sömürülmektedir. Tekellere ve yerli yönetime karşı direniş Shaba eyaleti merkezinde olmak üzere silâhlı ayaklanma şeklinde geliş-

mektedir. Kongo Ulusal Kurtuluş Cephesi liderliğindeki silâhlı ayaklanmada yer alanlar arasında büyük sayıda Zaire resmi ordusunun askerleri bulunuyor. Zaire'de neo - kolonyalist baskıyı destekleyen rejim bugün tehlike içindedir. Afrika'nın bu bölgesinde kaybettiği mevzileri geri kazanmak ve kıtanın güneyindeki ulusal kurtuluş hareketlerini durdurmak için NATO üyesi ülkelerin başkentleri tarafından köprübaşı olarak görülen Zaire için, kesin bir tehlikenin varlığından söz edilmektedir.

Kinşasa rejimini kurtarmak amacıyla ABD'nin de katılımıyla NATO, Zaire'ye doğrudan silâhlı müdahalede bulunmuştu. Buna, ABD ve diğer NATO ülkelerindeki bir kısım devlet adamları ve siyasî liderlerinin Afrika'da «Sovyet - Küba müdahalesi» uydurmalarına dünya kamuoyunu inandırmak için yoğun propaganda kampanyası eşlik etmiştir. Ancak bu yalanlar en başta resmi Sovyet ve Küba açıklamaları ile sergilenmiştir. Şimdi ise yabancı müdahaleler hakkındaki hikâyelerin, ulusal kurtuluş hareketlerine karşı emperyalist güçlerin giriştikleri saldırıları dünya kamuoyundan gizlemek için Batı dünyası tarafından uydurulduğu açıklık kazanmıştır. Zaire'ye müdahale, ABD'nin askeri ve siyasî açıdan Afrika kıtasına yönelik etkisi, kapsamlı plânın sadece bir parçasıdır.

Bu koşullar altında Sovyet hükümetinin 23 Haziran 1978 tarihli açıklaması son derece önemlidir. Açıklamada Afrika'daki olayların tam bir analizi yapılıyor ve bu kıtayı ilgilendiren temel sorunlar karşısında SSCB'nin tavrı belirtiliyordu. Açıklama, Afrika'daki önde gelen Batılı güçlerin yer alacağı kolektif askeri ve politik harekâtı içeren emperyalist politikanın yeni tehlikelerine özel bir dikkatle eğiliyordu. Bu harekâta NATO örgütsel temel olarak kullanılıyor ve ABD ise tümünün lideri rolünde idi. Washington'daki NATO konseyinin olağan Mayıs toplantısında ve daha sonra Paris'te önde gelen 5 NATO ülkesinin katıldığı konferansta bu harekâtı tırmandırmanın yolları araştırılmış ve Kuzey Atlantik Pakti'nin etki alanını Afrika kıtasına da uzatmak için plânlar yapılmıştı. Batının Afrika'daki çıkarlarının bekciliğini yapmakta kesin rol, bölgede kurulan askeri - siyasal bloklara düşüyordu. Bunlardan bazıları kendilerini şimdiden hissettirmeye başlamışlardı. Bundan başka, Zaire'ye müdahale ile birlikte «Gerici Afrika Polis Gücü» yaratılması için plânlar yapılmaktadır. Batı ile yakın siyasî ve ekonomik bağları olan birkaç Afrika ülkesinden Zaire'ye gönderilen askeri birlikler, şu sözü edilen «Pan-Afrikan Müdahale Güçleri»ne örnek oluşturmaktadır. Atlantik Blokunun denetiminde hareket eden bu güçler, yaratıcılarına göre, Afrika'da neo-kolonyalizme yönelen tehlikelerin ortaya çıktığı bölgelere gönderilecektir. Açıktır ki, bu «Pan - Afrikan Müdahale Gücü»nü yasallaştırma politikası tüm Afrika kıtası için tehlikeli sonuçlarla yüklüdür ve Afrika ülkeleri arasında bir dağılmaya ve birbirlerine düşmelerine neden olabilecektir. Ba-

tı politikasının diğere sözü edilmeye değere bir yanı da, kıtadaki tüm ulusal kurtuluş harekâtlarının morallerini bozmak ve gözlerini korkutma çabasıdır, Zaire müdahalesi bunun açık bir kanıtıdır. Sovyet hükümetinin açıklaması, bazı gerici rejimlerin destekleri ile birlikte Batılı güçlerin Afrika'nın bu ve diğere bölgelerindeki askeri müdahaleleri tüm bağımsız Afrika kıtasına, Afrika Birliğı örgütünün amaçlarına ve Birleşmiş Milletler Anayasası'nın ilkelerine açıkça bir meydan okuma olduğunu belirtmektedir.

Sovyet Dışışleri Bakanı Andrei Gromiko, Sovyet Yüce Sovyeti'nin 6 Temmuz 1978 tarihli toplantısında belirttiğı gibi, Afrika'daki olaylar barış ve uluslararası güvenliğinin güçlendiğini ve emperyalist saldırı ile diktaya karşı direncin her zamankinden fazla acil bir görev olduğunu göstermektedir. Sovyetler Birliğı'nin Afrika konusundaki politikası son derece tutarlı ve açıktır. Gelişmekte olan ülkelerde ve diğere yerlerde SSCB, ulusal bağımsızlık, sosyal ilerleme ve demokrasi için verilen mücadeleleri destekler. Onları mücadele yoldaşları olarak görür. Bu politikayı izlerken Sovyetler Birliğı kendisi için hiçbir özel çıkar gözetmez, hiçbir ayrıcalık peşinde koşmaz, hiçbir siyasî tahakküm özlemi duymaz ve hiç bir askeri üs kazanmaya çalışmaz. Bağımsızlığını yeni kazanmış ülkelerle SSCB arasındaki ilişkilerin gelişimi, onların siyasî ve ekonomik bağımsızlıklarının güçlenmesine yardımcı olmakta, kolonyal baskının, apertheid ve ırkçılığın kalıntılarını bütünüyle yok etme mücadelelerine destek olur. Sovyetler Birliğı, Afrika uluslarının karşılaştıkları sorunların çözümüne kapsamlı şekilde yardım eder ve ne bahaneyle yapılırsa yapılsın, onların içişlerine yapılan müdahalelere kesinlikle karşı çıkar.

«Biz, Afrika ülkelerinin ve diğere ülkelerin içişlerine herhangi bir müdahale girişiminin kararlı düşmanlarıyız» demektedir, Leonid Brejnev. «Sovyetler Birliğı askeri bloklar yaratılmasına ya da Afrika ülkelerinin zit kamplara ayrılmasına karşıdır. Kolonyal dönemden kalan toprak ile ilgili ve diğere anlaşmazlıkların kızıştırılmasının da karşısındadır.»

Sovyetler Birliğı yasa ve adaletin, baskı ve kuvvet politikasına galip gelmesi ve emperyalizmin keyfi eylemlerinin uluslararası ilişkilerden tecrit edilmesi için daima mücadele etmiştir.

TÜSTAV
(international Affairs, Eylül 1978)

Enflasyonun Pençesi

Tekelci kapitalizmin bünyesinde ve ekonomik bağlantılarında ortaya çıkan krizlere son yıllarda sürekli bir enflasyon eşlik ediyor. Emekçilerin hayatı üzerinde derin etkiler yaratan ve gelir dağılımında daha adil ölçüleri hedef alan mücadeleler için oldukça elverişsiz koşullar hazırlayan enflasyon olayı, aynı zamanda kapitalizmin açmazına işaret eden zorunlu bir sonuçtur da. Sebepleri ve ortaya çıkış biçimleri bakımından sürekli bilimsel polemiklerin ve tartışmaların konusu olan enflasyona, aşağıdaki çeviri bilimsel ölçüler için de yaklaşıyor ve bir kısım sorulara cevap arıyor.

İLKE

ABRAM MİLEIKOVSY
SSCB Bilimler Akademisi Üyesi

Tekelci devlet kapitalizminin içinde bulunduğu bunalımın dikkat çekici özelliklerinden biri, enflasyonun kapitalist ekonomide müzmin bir hastalık haline gelmiş olmasıdır.

Enflasyon —paranın değer kaybetmesi— elbette yeni bir olgu değildir. Daha kapitalist çağın şafağında, enflasyon, emekçi halk üzerindeki sömürünün şiddetlendirilmesinde burjuvaziye hizmet eden bir araç olmuştur. Sözelimi Hollanda'da, daha 16. yüzyıl sonlarında, İspanyol sömürgelerinden gelen altının ülkeye girmesiyle, besin fiyatları çok fazla yükselmiş ve bu nedenle toplumun en fazla sarsılan kesimleri —kent yoksulları— arasında yüksek zahire fiyatlarına karşı isyanlar başgöstermişti.

Daha yakın bir örnek, bu asrın yirmili yıllarında, 1. Dünya Savaşı ertesinde Almanya'da geçirilen sarsıntının yol açtığı «aşırı - enflasyon» dur. O sırada para, üzerinde basıldığı kağıttan daha değersiz idi. Bunun sonucu, emekçi halkın son derece yoksullaşması ve toplumsal huzursuzlukların başgöstermesi olmuştur. Ekonominin tekelci devletçe dü-

zenlenmesi teorisinin babası John Maynard Keynes, durumun ciddiye-
tini sezinleyerek, varolan toplumsal düzeni yıkmak için, paranın değer
yitirmesinden daha sinsice ve aynı zamanda daha emin bir yol olma-
dığı fikrine varmıştır.

«EKONOMİK MUAMMA»

Burjuvazi, en az geçmişte olduğu kadar bugün de enflasyonun
toplumsal sonuçlarından korkmaktadır. Yetmişli yılların ortasında, he-
men tüm gelişmiş kapitalist ülkelerin hükümetleri, enflasyonu 1 numara-
lı halk düşmanı ilân etmiştir. Enflasyonu tevile kalkışmak Batılı iktisatçılar
arasında rağbettedir. Bazıları onu hükümet harcamalarının aşırı büyümesine yormaktadır. Diğer bazıları ise bütün suçu sendikaların
ücret artışı taleplerine yormaktadır. Yine bazıları bu illetin kökünde,
petrol üreten ülkelerin yakıt fiyatlarını arttırmaları ile maliyet yük-
künün artmasını görmektedir. Enflasyonun ana sebebinin dolaşımdaki
para miktarının çoğalması olduğuna inananlar da vardır. Ama açıklama-
ların bolluğu bir yana, Londra'da çıkan Banker dergisinin sözleriyle
enflasyon bir «ekonomik muamma» olarak kalmaktadır.

Enflasyona bugün birçok etken tarafından yol açıldığı görüşünü
marksist iktisatçılar da savunmaktadır, ancak enflasyonun marksist ta-
nımı ile burjuva sosyolojisinde şimdilerde pek rağbette olan «etken
teorisî» arasında hiç bir ortak yan yoktur. Çünkü Batılı iktisatçılar olgu-
nun sebeplerini çoğunlukla para dolaşımı alanı dışında, üretim alanı di-
şında, kapitalist üretim ilişkileri alanı dışında aramaktadır.

Marks kapitalist yeniden üretim kanunlarının işleminin mal dar-
lığı ile sonuçlanan bir para fazlası oluşumuna doğrudan doğruya yol
açmadığını, ve fiyatların sürekli artmasının onda asî bir eğilim olmadığını
tesbit etti. Bunun karşısında kapitalizmin gelişiminin bütün aşama-
larında kaçınılmaz olan rekabetçi mücadele yer alır, bu mücadelede
rakiplerinin kuyusunu kazmak, pazarları ele geçirmenin esas yoludur.
Bugün de, ucuz mallar, kitlesel bir pazar yaratılmasına yardımcı olup
tekellere muazzam kârlar sağlar.

Bu yöntem şimdi bir çok «ucuz» televizyon alıcısı, transistörlü alet
ve hattâ bilgisayar imalatçıları tarafından kullanılmaktadır. Tekelci uygu-
lama şu örneği izler: Önce düşük fiyatlarla rakiplerini pazardan dışarı
atarlar, sonra maksimum kârı cebe indirmek üzere fiyatları alabildiğine
yükseltirler. Ne var ki, hem iç hem de dış pazardaki rekabet, fiyatların
yüksek tekel düzeyinde muhafaza edilmesini zorlaştırır. Buna işaret eden
bir olay, Batı Avrupa ve Amerika pazarlarının, nispeten düşük fiyatlı
Japon transistörleri, TV alıcıları ve otomobilleri tarafından ele geçiril-
mesidir. Fiyat rekabetinin bir örneği de, Batılı ülkelerin, dolaşımdaki pa-

ralarının değerini başka paralara göre sunî olarak düşürmesi sayesinde ihraç mallarının fiyatlarını ucuzlatmaları ve böylece ticarete rakipleri karşısındaki rekabet güçlerini arttırmalarıdır.

Her ne kadar fiyat yükseltmeleri tekeller tarafından bunalım dönemlerinde bile kâr elde etmenin bir aracı olarak kullanılıyorsa da, bazı iktisatçıların yaptığı gibi, müzmin enflasyonun sebeplerini tekellerin ekonomî üzerindeki boğucu hakimiyetleri çerçevesinde sınırlamak yanlış olur. Yalnızca tekelci devlet kapitalizmi şartlarında fiyatların tekellerce daimî yükseltilmesinin, enflasyonun bir ön koşulu olabileceğini söylemek daha doğru olur.

Ama tekelci egemenlik şartlarında bile enflasyon münferit tabiatta kalabildiği halde, savaş sonrasında niçin müzminleşmiştir?

Enflasyon bugün tedavüldeki para dolaşımıyla sınırlı bir olgu olmaktan, dolaşımdaki para kitlesi ile arz edilen mallar arasındaki dengenin geçici bozulması ile ilgili bir mesele olmaktan çıkmıştır. Enflasyon bugün sermaye birikimi sürecinin —toplumsal sermayenin genişletilmiş yeniden üretiminin çıkarlarına değil, malî ve endüstriyel oligarşinin çıkarlarına hizmet eden sermaye birikiminin— tekelci devlet tarafından düzenlenmesinde bilinçli olarak başvurulan bir yöntemdir. Bu böyledir, çünkü ekonomik düzenlemenin enflasyonist yöntemleri savaş ekonomisi ve soğuk savaş bağlamı içinde ortaya çıkmıştır. Dahası, Batılı «düzenleyiciler», iki karşıt dünya sistemi arasındaki ekonomik yarış kazanmak için esas olarak enflasyona bel bağlamışlardı. Ekonomik büyümenin enflasyonist teşviki hayalî sermaye (spekülâtif para) birikimine ve kamu tüketimini kısıtlayan vergi baskısının hafifletilmesine de yardımcı oldu.

SAVAŞ EKONOMİSİ

Müzmin enflasyonun başlıca sebebi savaşlardır, burjuva hükümetlerinin mallarda cisimleşen bir değer karşılığı bulunmayan para basmak gibi basit bir vasıta yoluyla finanse ettiği emperyalist politikadır. Karşılığı bu tür bir para ile ödenen silâhlanma üretiminin yükü ulusal gelire biner ve üretim - tüketim ihtiyaçlarını tatmin edecek malların üretimini kısıtlar.

Emtia üretimi ve dolaşımı ile sermayenin devri için gerekli para kitlesi arasındaki denge, tekellilik - öncesi dönemde altın tarafından kendiliğinden sağlanıyordu. Çünkü, kâğıt paranın tersine, altın, malların tam eşdeğeridir. Ne var ki, emperyalist savaşları finanse etmek için gerekli muazzam harcamalar, kapitalist hükümetleri, altını tedricen dolaşımdan çıkarmaya ve onun yerine kâğıt parayı sokmaya zorladı.

Enflasyon savaşlarla ve silâhlanma yarışıyla yakından ilgilidir. Business Week'den alınan bu grafik 1860'dan 1977'ye kadar Birleşik Devletler'de tüketici fiyatlarının seyrini çizmekte ve savaş zamanlarında fiyatların nasıl yükseldiğini ellilerdeki müzmin enflasyon döneminin nasıl başladığını göstermektedir.



Birinci Dünya Savaşı sırasında Birleşik Devletler Antaht'ın bir müttefiği olunca, temin ettiği savaş malzemesinin karşılığı önceleri altın olarak ödendi. Ama müttefiklerinin elindeki altın tükenmeye başlayınca, Birleşik Devletler devlet tahvili teminatı karşılığı krediyle onları silâhlandırmaya devam etti. Bu, dolaşımdaki emre muharrer bonoların hacmini arttırdı, ve işlerin bu durumundan yarar sağlayanlar ölüm tüccarları oldu. Kısacası, daha henüz birinci emperyalist savaş sırasında, devletler, başlıca savaş sanayii kodamanlarının hayrını gördüğü mali politikaları başlatıyordu. Altının içteki dolaşımdan çıkarılması, devletlerarası ödemelerdeki rolünün kısıtlanması, ve devlet - garantili tahvillerce teminat altına alınmış bir krediler sisteminin yaygınlaştırılması, bugünkü mali sorunların ve yaygın enflasyonun başlangıç noktasıdır.

II. Dünya Savaşından beri süregelen müzmin enflasyonun başlıca sebebinin, ekonominin askerileştirilmesi olması, yalnızca silâhlanmanın bol bol karşılıksız kâğıt para ve hükümet tahvilleri ile finanse edilmesinden dolayı değildir. Hükümetin durmadan büyüyen askerî malzeme siparişleri fiyat oluşumu sisteminde de nitel değişmelerle sonuçlanmıştır. Askerî sözleşmeler, önde gelen korporasyonların ürünlerini görünürde pazar kanunlarına tâbi olmayan ve hiç bir denetim altında bulunmayan fiyatlarla satmalarına elvermektedir. Kapitalist rekabetin kendi iç mantığıyla çelişen durumlar ortaya çıkmaktadır. Silâh fiyatları ve savaş sanayiindeki üretim mâliyeti ne kadar yüksek olursa, hem savaş sanayii

şahinleri hem de çarpıcı askerî sözleşmeler imzalamakta kişisel çıkarı olan hükümet yetkilileri için o kadar iyidir. Geçerken belirtelim ki, benzer bir görünüm, sanayinin sivil dallarında da gözlenmektedir : Devlet ne zaman alıcı olsa işin içindeki her kalemin fiyatı artar.

AÇIKLARIN FINANSE EDİLMESİ

Askerileşmeden sonra enflasyonun ikinci en önemli sebebi, bizzat tekelci —devlet ekonomik düzenlemesinin yöntemlerinde yatmaktadır. Bu yöntemlerin dayanak noktası harcamalarda açık vererek— harcamaların daima gelirleri aşması biçiminde ortaya çıkan müzmin bütçe denge-sizliği ile Batılı «düzenleyicilerin» düşüncesine göre «tam istihdama» ulaşılmasını sağlamaktır.

Kapitalist ülkelerde bütçe gelirleri ,ana yıllık gelir kalemi olan ver-giler yanında, en başta bankalar ve onların şirket ya da birey durumun-daki müşterileri tarafından alınan tahviller karşılığı elde edilen borçları da kapsar. Hükümetin bankacılara olan borçluluğunun büyümesi, kural olarak, genişletilmiş yeniden üretim için gerekli emtianın dolaşımındaki bir artışa tekabül etmez. Tersine, hem üretimi hem de bireysel tüketimi kısma eğilimi taşır.

Kapitalist tahvil sahiplerine borçlu olması yanında, devlet, onlara faiz ödemek durumundadır. Ve eski borçların faizlerini ödemek için yeni borçlanmalara gidilir.

Devlet tahvillerinin büyük kısmı bankaların denetimi altında olduğu göre, bankaların elindeki muazzam miktarlarda sermaye devlet borç-larını ve faiz ödemelerini finanse etmeye ayrılmış hayalî sermaye du-rumuna gelmektedir. Meselâ bu yıl (1978'de —ç.) ABD'de hükümete kre-di açanlara ödenen faiz miktarı 44 milyar doları bulmuştur, ve 1979 büt-çesinde bu sayı 49 milyar dolara çıkacaktır. Şu halde, ABD'nin bu yılki 62 milyar dolarlık bütçe açığının büyük kısmını tahvil sahiplerine geri ödenen borç ve faiz tutarı oluşturmaktadır.

Devlet borçlarının gerçek teminatı elbette vergilerdir, ve nüfus üze-rindeki vergi yükünün artması kaçınılmaz olarak mal arzını ve talebini kısmakta, böylece malî yükümlülükler kitlesi ile onların emtia olarak karşılıkları arasında bir dengesizlik yaratmaktadır.

İlk bakışta, nüfusun satın alma gücünü azaltan bir etken olarak vergilerin enflasyon üzerinde frenleyici bir rol oynayacağı düşünülebilir. Gerçekte ise bunun aksi olmaktadır : Görünürde devletin denetimi dı-şında kalan bazı güçler işe karışmaktadır. Hükümet tahvil senetlerini özel bankalar vasıtasıyla paraya tahvil ettirmek için, Merkez Bankası (Birleşik Devletler'de Federal Rezerv Sistemi) eşdeğer miktarda banknot çıkarır. Uygulamada, çok daha fazla miktarda para dolaşıma girer, çün-

kü teminat hükümet tahvilleri olduğundan bankalar, borçlandıklarından çok daha fazla kredi açarlar. Bankacının kârı serbest sermayesinin devrine dayanır, ve böylece bir özel bankaya akan yeni para hemen başka bir bankaya ya da girişimciye borç olarak verilir; o da bir üçüncüsüne parayı borç verir, ve ilh... Birleşik Devletler Haberler ve Dünya Raporu tahminlerine göre, ABD hükümetinin borç olarak aldığı her 100 milyon dolar için dolaşımdaki para miktarı 600 milyon dolar artar.

BİRLEŞİK DEVLETLERDE HÜKÜMET TAHVİLLERİ SAHİPLERİ KİMLERDİR?

(Veriler 1975 yılına ait olup milyar dolar üzerindedir.)

Tahvil senetlerinin toplam tutarı 544,1 milyar dolar
SAHİPLER :

Federal Bürolar, Eyalet Hükümetleri, Sigorta ve Emekli Sandığı Fonları	147,3
Federal Rezerv Sistemi (Merkez Bankası -ç.)	84,9
Özel Ticari Bankalar	71,1
Korporasyonlar	13,6
Özel şahıslar	88,1

Açıkların finanse edilmesi mekanizması böylece bir taşla iki kuş vurmaya mümkün kıldı: Birincisi, devlet en başta askerî amaçlar için olmak üzere gittikçe daha fazla para harcayabilirdi, ve ikincisi, iş ortamını etkileyebilirdi. Bankalar sistemi vasıtasıyla piyasaya çıkan hükümet borçları üretim yatırımları için kredilerin genişlemesini teşvik etti, bu da sonuçta ekonomik büyümeyi teşvik etti ve istihdamın büyümesini sağladı. Enflasyon, tanınmış Amerikalı iktisatçı Paul Samuelson'un ifade ettiği gibi, «sanayinin çarkları için iyi bir makine yağı» sayılıyordu. «Ayarlanmış» müzmin enflasyon, böylece, etkili talep yaratmanın başlıca aracı olarak tekelci - devlet kapitalizmi sisteminin yapısına bilerek sokuldu.

Ne var ki enflasyonist ayarlama dönüşü olmayan bir yoldur. Hükümetler dolaşımdaki para miktarının şişmesini ancak dolaylı yollardan durdurabilir; ya para emisyonunu sınırlayarak, ya da bankaların faiz hadlerini yükselterek. Ama her iki tedbir de ekonomik büyüme hızını yavaşlatma eğilimindedir. Sonuçta, hayalî sermayenin aşırı büyümesine bağlı olarak devlet borçlarının üst üste birikmesi, yalnızca enflasyonu beslemekle kalmaz, aynı zamanda ekonomik bunalımlara yol açma tehlikesi de taşır.

ABD hükümetinin borçları gerçekten astronomik boyutlara ulaşmıştır. Business Week tarafından yapılan son tahminlere göre, toplam fede-

ral borç 1974-75 bunalımı arifesinde 474 milyar dolara erişmişti, ve bu yılın (1978 - ç.) sonunda bu miktarın gayri safi millî hasılanın üçte birinden fazlasına, 800 milyar dolara tırmanması beklenmektedir. Bu «yeni borç ekonomisi», Business Week'in gözlemine göre, ancak hükümetin mali politikası şimdiye değış olduğu gibi cömert kaimakta devam ederse işleyebilir. Ama, diye ekliyor dergi, bu politika kendi yokoluşunun tohumlarını taşımaktadır, çünkü enflasyona kan vermektedir.

STAGFLASYON

Bu önemli bir itirafır. Gelişmiş kapitalist ülkelerdeki en son eğilimler gerçekten de ekonomik büyümenin enflasyonist teşvikinin nihai sınırlarına ulaştığını göstermektedir.

Batılı ülkelerin bunalımlardan ve kitlesel işsizlikten kurtulabilmek için umut bağladığı tekelci devlet ayarlamaları, emlerde ve altmışlarda kapitalist ekonominin nispeten yüksek büyüme hızına katkıda bulunurken, bîryandan da giderek yükselen ve yıllık % 3 - 4'lük bir seviyede tutulmasının imkansızlığı kanıtlanan enflasyonun tırmanışı buna eşlik ediyordu. Yetmişlerde fiyatların tedricî artışı son buldu ve yıllık iki haneli oranlarla dolu-dizgin bir tırmanış başladı. Ekonomi «düzenleyiciler», enflasyonist teşvikin kesilmesinin durgunluğa (stagnasyon - ç.) yol açtığını farkettiler ve böylece tekelci kapitalizmin politik ekonomi sözlüğüne yeni bir terim olan «stagflasyon» yerleşti. Tekelci - devlet düzenlemesinin teorisyenleri, şimdi yalnızca yüksek büyüme oranlarını değil kapitalist ekonominin dengesini bile sağlamakta yetersiz kaldıklarını kabul etmektedir.

Bazılarına göre burjuvazi her halükârda enflasyondan kazançlı çıkmaktadır. Oysa bu toplu genellemeyi benimsemek bir yanılgı olacaktır. Burjuvazinin yalnız bazı kesimleri, belli bir zaman için ve belirli sınırlar dahilinde bundan çıkar sağlar. Malî spekülasyonlara girişen kapitalistler, gayrimenkul hisseleri, büyük hissedarlar ve enflasyon sonucu iflâs eden daha küçük işletmeleri yutan korporasyonlar bu sayede muazzam kârlar sağlar.

Büyük bankalar için de enflasyon bir altın madenidir. Bunlar, kâğıt paranın değer kaybetmesinden korkan tasarruf sahiplerinin parasını çekerek, çoğu zaman enflasyon oranını aşan faiz hadlerinde kredi açarlar, ve bu sayede ilâve kârları cebeye indirirler.

Sanayicilerin de bir noktaya kadar enflasyondan çıkarı vardır. Çünkü tüketiciler, fiyatların daha da artmasından kaygılanarak ellerindeki hazır parayı mala çevirmek ya da krediyle satın almak amacıyla acele etme eğilimindedirler. Bu, nüfusun tasarruflarını kemirir ve sermayenin devrini hızlandırır.

Son olarak, paranın değer yitirmesinden faydalanıp işçilerin gerçek ücretlerini düşürmeye ve fiyat artışları yoluyla kârları arttırmaya hizmet ettiği sürece, enflasyon bir bütün olarak tekelci burjuvazinin yararına-
dır.

Ne var ki, tekelci burjuvazinin enflasyona yaklaşımını incelerken kısa vâdeli ve uzun vâdeli çıkarları arasında bir ayırım yapılmalıdır. Fiyatların dönem dönem göklere tırmanması çeşitli gruplar için çekici de olsa, uzun vâdeli müzmin enflasyon tekelci burjuvazinin yararına değildir. Çünkü, sürekli yükselen fiyat eğrisi sermaye birikimi açısından elverişsiz koşullar yaratır ve artan ekonomik, toplumsal ve siyasal denge-sizliğe yardımcı olur.

Müzmin enflasyona bağlı olarak ortaya çıkan keskin fiyat dalga-
lanmaları, uzun vâdeli sözleşmelerin tamamlanmasını ve teknolojik dev-
rim çağı olan günümüzde etkin bir sevk ve idare için zorunlu olan işlet-
me içi üretim plânlamasını zorlaştırır. Dahası, enflasyon, parayı mala
çevirmek için doğan telâşın sebep olduğu devrevî darlıklara karşı sa-
nayicileri, kendilerini emniyete almak gayesiyle aşırı miktarlarda ham-
maddeler, yakıt ve yarı - mamul maddeler stok etmeye zorlar.

Müzmin enflasyon uluslararası kapitalist ticaret üzerinde de ters
etki yapar, parasal bunalımı derinleştirir ve gelişmiş kapitalist ülkeler
ile gelişmekte olan ülkeler arasındaki ilişkileri keskinleştirir.

Dizginsiz enflasyon hem ulusal düzeyde, hem de bir bütün olarak
emperyalist kampta kapitalizmin ilişkilerini derinleştirir.

GELİRLER POLİTİKASI

Her ne kadar paradoks gibi görünse de gerçek şu ki, teorisini, Key-
nes'in geliştirdiği ve takipçilerinin pratiğe uyguladığı tekelci - devlet dü-
zenlemesinin yol açtığı durum ile, paranın değer yitirmesinin mevcut top-
lumsal düzen açısından teşkil ettiği tehlike konusunda Keynes'in yap-
tığı uyarı, birbirini gerçekten de yakından ilgilendirmektedir.

Daha 30'larda, büyük hükümet harcamaları ile etkin bir talep teş-
vikini tavsiye eden Keynes idi. Kapitalistlere, işçi sınıfına karşı saldırıla-
rında doğrudan ücret indirimi ve ücret dondurulması politikalarına bağ-
vurmamalarını öğütleyen o idi; ona göre, kârlar, nominal ücretler artsa
da korunabilir hattâ çoğaltılabilirdi, yeter ki, gerçek ücretler artmasın-
dı. «Ayarlanmış enflasyon» emekçi halkı soymak için kamufle edilmiş
bir araç olarak düşünülüyordu. Fikir, ekonomik büyümenin ve onunla bir-
likte «tam istihdam»ın sürdürülmesi ve işçilerin gelirlerinin arttığı gö-
rüntüsü yaratılarak «toplumsal işbirliği» aldatmacası yoluyla kitlesel
grev hareketlerinin bertaraf edilmesi idi.

1970 ve 1978 arasında önde gelen kapitalist ülkelerde fiyat artışları :

Federal Alman Cumhuriyeti (FAC)	51
ABD	68
Kanada	80
Fransa	99
Japonya	111
İtalya	161
Büyük Britanya	170

Enflasyonun «ayarlanması» yöntemlerinin iflâsı, «yeni kapitalizm»in, amacı emekçi halkın yaşam standartında daimî bir yükselmeyi çağdaş kapitalizmin sağlayabileceğini göstermek olan «refah toplumu» teorilerinin sınıf özünü açığa çıkardı.

Altmışların sonlarında ve yetmişlerin başlarında grev hareketinin yükselmesi, işçi sınıfının, müzmin enflasyonun kuvvetli etkisiyle gerçek gelirin sürekli düşmesine rıza göstermeyeceğini ortaya koydu. Kapitalist hükümetler tarafından sınıf çelişkilerini törpülemek amacıyla tezgâhlanan gelirler politikaları ile uzlaşmaya niyeti olmadığını da gösterdi.

Gelirler politikası devletin ücretler ve fiyatlar üzerinde denetim uygulaması için kullandığı bir mekanizmayı temsil etmektedir. Buna ilham kaynağı olan düşünce, hem işverenlerin hem de işçilerin dizginsiz enflasyonun eşit derecede kurbanları oldukları ve ancak sert bir, kemerleri sıkma rejiminin ulusal ekonomiyi yıkıcı etkilerden koruyabileceğidir. Oysa gerçekte, bu, ücretlerin artışını bir tavan ile sınırlayan ve gelir vergisini yükselterek onu kemiren, ama mülk sahibi sınıfların gelirin hiç bir şekilde sınır koymayan bir politikadır.

Kapitalistlerin, üzerinden vergi ödedikleri beyan edilmiş gelirleri, kural olarak gerçek gelirlerinden daha azdır. Öte yandan, sermayenin değer yitirmesi ve yatırımın teşvik edilmesi gerekçesiyle vergi muafiyetinden de faydalanırlar. Bu ayrıcalıklar hükümet tahvillerinin hisselerine sahip olan tefecileri de kapsar. «Kemerleri sıkma rejimi» hisse değerlerinin enflasyonist artışı ile birlikte gelirleri kabaran büyük hissedarlara da dokunmaz.

İşverenlerin gelirlerinin hiç bir denetim altına girmemesinin bir sebebi de işçilerine vermek zorunda kaldıkları her ücret artışını kendiliğinden üretim maliyetine katmaları ve dolayısıyla kârlarını —üretim süreci içinde elde ettikleri artı - değeri— dokunulmaz tutmalarıdır. Dahası, ücret artışları kapitalistler tarafından daha ileri fiyat artışları için bir bahane olarak kullanılmaktadır. Ücretler her zaman fiyatların ge-

risinde kalır. Fiyatların ve ücretlerin artışı arasındaki bu «zaman farkı» eskiden beri burjuvazi tarafından ulusal geliri kendi lehine yeniden dağıtmak için kullanılmıştır.

Şu halde ekonomi «ayarlayıcılar», Lenin'in «zorunlu borcun en kötü biçimi» diye tanımladığı enflasyonu, toplumsal zenginliğin tekelci burjuvazi lehine sürekli yeniden dağıtımını için gizlenmiş bir mekanizmaya dönüştürmekte gelirler politikalarını kullanmıştır. Bunun inandırıcı kanıtı, burjuva gazetelerinde bile yayınlanan verilerin gösterdiği gibi, gelirler politikalarının yürürlükte olduğu son on yıldır işçilerin gerçek ücretlerinde hiç bir hakikî artışın meydana gelmemesidir. Söz gelimi ABD Haberler ve Dünya Raporu'nun geçenlerde belirttiğine göre, üç kişiye bakan ortalama bir ABD işçisinin nominal ücreti 1967'den bu yana her ne kadar bir mısırlı artmış olsa da gerçek geliri eski seviyesinde kalmıştır. Artışın kayda değer bir miktarını vergiler yutmuştur ve daha fazlasını da enflasyon, doların değer yitirmesi kemirmiştir.

Tekelci burjuvazinin enflasyona karşı verilen savaşın yükünü, devletin yardımıyla, emekçi halkın omuzlarına yıkmaya çabaları, sınıf bilincinin ve işçi sınıfının örgütlülük derecesinin yükselmesi ile karşılık bulmaktadır. Bugünün sınıf mücadelesinde yeni bir eğilim, emekçi halkın yalnızca ekonomik çıkarlarını korumak için değil aynı zamanda politik talepler için de harekete geçmesidir. İşçi sınıfı kendisine dayatılan gelirler politikasının sömürünün yeni bir biçiminden başka bir şey olmadığını ve ancak bütün tekelci - devlet kapitalizmi sisteminin yerle bir edilmesi ile ortadan kaldırılacağını görebilmektedir.

«Ayarlanmış enflasyon» cehenneme giden yolu döşediği söylenen iyi niyet taşlarından biridir. İlk başta görünen oydu ki, açıkların finanse edilmesinde, tekelci burjuvazi, ekonominin bunalıma - karşı düzenlenmesi için bir vasıta bulmuştu. Ama tecrübe gösterdi ki, kapitalist gelişmenin diyalektiği gereği, bu uygulama ekonomide pazar rekabetinin anarşisinden daha az yıkıcı olmayan yeni aslı anarşik kuvvetlerin doğuşuna yol açtı. Müzmin enflasyon, hükümetlerin denetim altına almakta yetersiz kaldıkları böyle bir kuvvettir. Her ne kadar ekonomik büyümeyi geçici olarak hızlandırdıysa da sınıf kutuplaşmalarını büsbütün derinleştirdi ve bizzat böyle bir büyüme ihtimalinin kuyusunu kazdı. Ekonomiyi kavrayan pençesi, kapitalizm şartlarında sermayenin kendisi tarafından tayin edilen ekonomik büyümenin sınırları hakkında Marks'ın söylediklerini bir kez daha doğrulamıştır.

(New Times - Aralık 1978 sayısından çevrilmiştir.)

Ülkeyi Sarsan TV Programı

KAREN KARAGEZYAN
(New Times, Şubat 1979)

İnsan bir televizyon programının yaptığı etkileri nasıl ölçebilir? Seyredenlerin sayısına göre mi? Basında çıkan yazıların hacmine göre mi? Yoksa seyredenlerin gösterdiği tepkiye göre mi?

Bu sorular, Nazi suçlarını konu alan dört bölümlük Amerikan televizyon filmi «Holocaust (*) için özellikle uygun düşüyor. —Film Batı Almanya'da bu isim altında gösterildi— Almanlar uygun bir karşılık bulamamışlardı.

Ne kadar küçük olursa olsun her gazete film hakkında yorum yaptı, okur mektupları, incelemeler yayınladı. Film özel radyo yayınlarında tartışıldı. Her bölümünün ardından bir stüdyo tartışması açılıyordu. Bu tartışmalar gece yarısından sonraya kadar sürüyor, 300.000'den fazla kişi telefon ediyor, soru soruyor, ek belgeler veriyor, ağlıyor, tekrar tekrar soruyorlardı. Birinci bölüm ulusal TV seyircisinin yüzde 32'si tarafından, son bölüm ise yüzde 41, ya da aşağı yukarı 20 milyon kişi tarafından seyredilmişti. Oysa «Holocaust» Batı Almanya bölgesel istasyonlarının üçüncü kanalında yayınlanıyordu. Ayrıca, aylar boyunca, gösterilmesine karşı çıkanlarla isteyenler arasında dişe diş bir mücadele süregelmişti. (ABD'de «Holocaust» geçen bahar gösterildi.)

Muazzam sayıdaki canavarca Nazi suçları arasından bu film birini ele alıyor: Hitler'in canavarca ırkçı politikasına uygun olarak SS'lerin Yahudileri plânlı ve sistemli şekilde yoketmesi. Başlıca iki karakter, Berlin'li yaşlı doktor Weiss ve genç avukat Dorf (ikisi de hayali tipler). Dorf önceleri işsizdir, ancak «Ari» ırktan oluşunu ustalıklı kullanarak meteor hızıyla mesleğinde yük-

(*) «Holocaust» çok sayıda insanın yakılarak tamamen yok edilmesi anlamına gelen Lâtin ve Grek kökenli İngilizce kelimedir.

selir. Heydrich ve Kaltenbrunner'in sırdaşı olur ve Eichmann ile birlikte soykırım programının ayrıntılarını meydana getirir. Tüm Weiss ailesi bu programın kurbanlarıdır. Ve bu ailenin hikâyesi içine, nazi katliamının bütün acıları sığdırılmıştır. Weiss'in kızına tecavüz edilir. Kız çıldırır, gönderildiği «sanatoryum» da «aşağı insan» olarak tanımlanan diğer kadınlarla birlikte gaz odasında ölür. Dr. Weiss ve müzik öğretmeni olan karısı Auschwitz kampının gaz odalarında can verirler. Büyük oğulları Karl Buchenwald ve Theresien kamplarında yaşadıkdan sonra işkence odasında ölür.

Weiss ailesinin hikâyesi, Dorf'un «ölüm işleri» mesleğindeki ilerlemesine paralel olarak yürür. Dorf esirlerin dövülmesi ve işkence edilmelerini yönetmekle kalmaz, infazlarda bizzat rol alır. Bu «ölüm bürokratı» diğer tüm karakterler gibi son derece inandırıcı ve ustalıkla oynanmaktadır.

Ancak filmin, birçok ciddi eksikliklerinden siyasi taraflılıktan ve kesin yanlışlardan tamamen arınmış olduğu söylenemez. Bu, özellikle faşistlerin nasıl iktidara geldiği ve anti - faşist direnişin gösterilişi için geçerlidir. Ayrıca, filme siyonist ajitasyon unsurları katılmıştır. Unsere Zeit gazetesi bu konuda şöyle diyor: «Alman Yahudi anti - faşistlerin büyük çoğunluğu, nazizme düşman olanlarla omuz omuza, bugün ABD emperyalizminin müttefiki olarak Arap komşularına karşı genişlemeci bir politika güden İsrail için değil, nazizm, savaş ve bunlardan çıkar sağlayanların ebediyen tüm iktisadi ve siyasi güçten yoksun bırakılmaları için savaştılar.»

Zaman zaman filme standart Hollywood tekniği egemen oluyor. Bu da «Holocaust» un TV'de yayınlanmasına karşı olanlarca iyice sömürüldü.

Doğal olarak, «Holocaust» a karşı kampanya açanlar filmin sanat yönünden iyi ya da kötü olması ile ilgilenmiyorlardı. Onları korkutan Hitler'in kasaplarının savunmasız erkek, kadın ve çocukları nasıl yokettiklerinin doğru olarak gösterilmesi idi: Çıplak mahpusların kafalarının arkasına kurşun sıkılması, çıplak kadınların «dezenfekte» edilmek için «duşlara» götürülmeleri ve bir dakika sonra Siklon B gazıyla öldürülmesi (gardiyana kadınılara, çocukların daha derin nefes almalarını sağlamalarını söylüyor - «nefes almayı kolaylaştırır»), Yoksul mahallelerdeki hayatı çizmeye kalkıştığı için Karl Weiss'in ellerinin kesilerek kanlı birer parça haline getirilmesi. Daha korkunç olanı filme eklenen belgesel kısımlar.

Bütün bunlar, Batı Alman kamuoyunu, nazi cinayetlerine ait raporların kurbanlar tarafından intikam hırsıyla çok fazla abartıldığına ve Federal Almanya Cumhuriyetinin itibarını sarsmak için politikacılar tarafından büyütüldüğüne inandırmak yolundaki yıllardır gizlice ve sık sık da açıkça girilen çabaların seyirci üzerindeki etkisini sildi götürdü.

İşte filmin TV'de gösterilip gösterilmemesi üzerinde çıkan sert kavgaların nedeni budur. Şiddete de başvuruldu: 18 Ocak günü saat 8.40'da Koblenz yakınındaki Waldesch televizyon istasyonunda ve 20 dakika sonra Münster yakınındaki Nottuln'de birer patlama oldu. «Holocaust» a bir başlangıç olarak gösterilen belgesel «Son Çözüm» filmi sırasında yüzbinlerce televizyon ekranı kararverdi.

Bazıları Sağcı unsurların eyleme geçişlerine şaşırdılar. Ama sadece tek bir örnek göstermek gerekirse, Münster'de saldırı çok önceden hazırlanmış, ama yetkililer demokratik örgütlerin uyarılarını bilerek dinlemezlikten gelmişlerdi. Hattâ belediye binasının duvarı gamalı haçlarla donandığı ve Münster'deki yahudi yurttaşlar üzerinde «Gaz odasında mutlu yıllar. NSDAP,» yazılı yeni yıl kartları aldıklarında bile yetkililer birer kör gibi davranmışlardı.

Nefret kampanyası başka biçimlerde de yürütülüyordu. Filmin satın alınmasının önüne geçemeyenler, Köln'deki baş televizyon yetkilisine filmin üçüncü kanal gece saat dokuzda gösterilmesi için baskı yaptılar. Bir kural olarak çocuklar ve işçiler bu saatte uyurlar, televizyon seyredemezlerdi. Ama bu kez çoğu seyretti.

Gösteriye hazırlık olarak siyasi aydınlatma merkezleri, «Holocaust» un ne hakkında olduğunu anlatan broşürler dağıttılar. Birçok diyasi örgütler seminerler düzenledi, ve halkın filmi ve sonuçlarını anlatmasına yardım için ne gerekirse yapıldı. Her bölümden sonra yapılan stüdyo tartışmalarının da amacı buydu. Ama bütün bu önlemler, tartışmalar dahil, durumun çelişkili mahiyetini vurguladı.

Bu tartışmalar bile çelişkiliydi: Bir an önce ekranda gördükleri yüzünden dona kalmış seyirci bir yuvarlak masa konferansına dâvet olunuyordu. «Tarafsız» ve hiçbir duygu belirtisi göstermeyen yorumcu profesör ya da uzmanlardan biriyle bir gaz odasına kaç kişinin «sıgdırılabilceği» konusunda bir müzakereye dalyordu.

Ancak, tartışmalara başka katılanlar da vardı. Auschwitz, Buchenwald, Dachau toplama kamplarında kalmış olanlar, bilim adamları bütün belgesel delilleri dikkatle ve namuslu bir biçimde inceliyorlar ve değerlendiriyorlardı. Ve içlerinden birine ekranda gösterilenlerin gerçekten olup olmadığı sorulduğunda şu cevabı verdi : «Daha da beterdı.»

İşte tartışmalara hakim olan bu düşünceydi. Filmin gerçekçi olduğunda herkes anlaşıyordu. Hiçbir şey katılmamış ya da abartılmamıştı, hattâ abartılmak yerine azaltılmıştı. Bu yüzden yetkililer suçlanamazdı, çünkü insan hayatının böylesine toptan mahvedilmesinin bir televizyon programına sığdırılamayacağını herkes anlıyordu. Yine de gösterildiği kadarı bile çok kişiyi dehşete düşürdü. Hamburg'lu bir öğrenci olan 17 yaşındaki Sieglinde Timm, Der Spiegel dergisine gönderdiği mektupta, «Ağladım, ağladım, ağladım,» diyordu.

Bütün bu tartışmalarda insanı endişelendiren, daha onsekizine gelmemiş bazı gençlerin sık sık kullandığı akıl almaz sözcüklerdi : «Gerçekten oldu mu bunlar?» Parlamento binasının 15 inci katında Sosyal Demokrat milletvekili Klaus Thüsing ile bir görüşme yaptığımda da şu soruyu sordum önce : «İnsana öyle geliyor ki, «Holocaust» da gösterilen nazi cinayetleri bir çok kişi, özellikle gençler için bir sürpriz oldu. Durumu ya hiç işitmemişlerdi, ya da pek az bilgileri vardı. Gerçekten de böyle mi? Eğer böyleyse nedenini söyler misiniz?»

Thüsing şöyle cevap verdi : «Öğrencilerin çoğunun nazi cinayetlerini tarih derslerinden bildiklerine inanıyorum. Ne var ki, tarih dersi kitapları bu sanayileşmiş cinayetin çapı ve zalimliği hakkında öğrenciye somut bir fikir vermiyor. Bütün eksikliklerine rağmen filmin değerli bir yönü var : İnsanın bu yığınsal katliamın gerçekliğini anlamasını sağlıyor. Nedeni budur. İnsanlar hem biliyor hem de bilmiyorlardı.»

Görüşme sırasında, Thüsing ile randevusu olan genç bir adam içeri girdi, az sonra konuşmaya katıldı. Adı Heinz Fassbender olan bu genç adam, filmin gençler arasında fırtınalı tartışmalara yol açtığını belirtti. Gençler stüdyodaki tartışmaları yeterli bulmamışlardı : «Sorun günümüzdeki olaylarla bağlantılı olarak tartışılmıyor» diyordu gençler, «oysa bizler için önemli olan sorun, bugün, Federal Cumhuriyetin sıradan vatandaşları olan bizlerin, geçmişin tekrarlanmasını nasıl önleyebileceğidir.» Ayrıca, gençler bir tekrarın önlenmesinin gereğini kesinlikle kavrı-

yorlar. Hattâ bunun nedeni, neo - nazilere karşı yapılan gösterilerin komünist olmasanız bile sizi Berufsverbot listesine sokması olsa bile.

Dr. Thüsing, «Holocaust» üzerindeki tartışmanın bu kadar keskin olmasının nedenlerinin birinin de Bundestag'ın nazi suçularının yargılanması konusundaki 30 yıllık statüyü uzatıp uzatmamayı yakında bir karara bağlaması zorunluluğu olduğunu belirtti. (Bu kanun 31 aralık 1979'da yürürlükten kalkıyor)

Başbakan Schmidt Bundestag'da buna dikkati çekti. Bu filmin, insanı geçmişi hatırlamaya yönelttiğini söyledi ve, «geçmiş hatırlarken de her birimizin yıl sonundan önce kısıtlama statüsü hakkında karar vermek zorunda olduğumuzu akılda tutmamız gerekir.»

26 Ocakta Bonn'da toplanan Uluslararası Auschwitz komitesinin düzenlediği basın toplantısının ana konusu da buydu. Komite Başkanı Maurice Goldstein kısıtlama statüsünün uygulanması halinde bunun Batı Alman gençliği için kötü bir örnek olacağını bildirdi. Böyle bir şey eski nazileri bir çeşit rövanş gösterilerine cesaretlendirilebilir. Zaten daha şimdiden gerçeklere açıkça meydan okuyorlar: İnsanları yok etmek için bir plân yapılmamıştı, diyorlar. Deutsche National Zeitung gazetesinde 19 Ocak 1979'da «Holocaust» için çıkan iki makalede bir dizi sövgü sıralandıktan sonra film «anti - Alman bir pislik» olarak bir kenara atılıyordu. Bu gazetenin tirajı 100.000'den fazladır.

Basın toplantısından sonra Buchenwald ve Auschwitz kamplarında esir kalmış olan işçi hareketinin tecrübeli elemanı ve Alman Komünist Partisi liderlerinden Kurt Bachmann ile konuştum. New Times okurlarına «Holocaust» filminin uyandırdığı tepkiler konusunda ne düşündüğünü iletmesini rica ettim. Şöyle dedi :

«Film standard bir Hollywood filmi. Hattâ sorunun sunuluşunda bile ciddi eksiklikleri var. Ama çok açık hatalarını bir yana bırakırsak, çok önemli bir yönü var. Alman faşist yönetiminin barbarlığının Yahudilerin plânlı ve sistematik yok edilmesinde ifadesini çırılçıplak ortaya seriyor. Nazilerin insanlığa karşı işledikleri bütün suçlarını göstermiyor. Yine de milyonlarca işçi, köylü ve kadın üzerinde büyük etkisi oldu. Kitlesel katliam belge ve fotoğrafları yüzünden, gördükleri yüzünden dehşete kapıldılar. Yakma işleminin ne olduğu hakkında somut bir fikirleri yoktu, ve film bu yüzden bir çıkış oldu. İşte değeri de burada. Çalışmaları-

mızda, özellikle kısıtlama statüsünün uygulanmasına karşı kampanyamızda bize yardımcı oluyor.

«Film şu soruya cevap vermiyor: «Bütün bunlar nasıl oldu?» Ayrıca Yahudilere karşı kampanyadan önce binlerce komünistlerin daha sonra da Sosyal Demokratların birçoğunun can verdiği toplama kamplarına gönderildiğini de göstermiyor. Yahudilerin katliamından önce vahşice bir anti - komünizm yürütüldü ve Komünist Partiyi yok etmek için çabaladılar. Komünist Parti şu sloganı atmıştı: «Hitler'e oy veren savaşa oy verir.» Biz halka bunu söyledik ve şimdi bizim doğru söylediğimizi görüyorlar. Ama filmde buna değinilmiyor bile. Ayrıca ekonomisi ve politikanın içiçe ilişkisinden, Hitler'in gerici tekeller tarafından iktidara getirilişinden de hiç söz edilmiyor. Hitler fantastik çapta bir siyasi caniydi, ama cinayetlerini de Alman tekeli sermayesinin en gerici güçlerinin çıkarı için işledi. Bu, Avrupa'daki «yeni düzenin» bir parçasıydı. Filmde bunların hiçbiri yok. Yine de bunun bir çıkış olduğuna inanıyorum. Ülkemizdeki tekeli sermayenin en gerici güçlerinden gelebilecek tehlikeyi Avrupa halkının gözleri önüne serebilmeye yardımcı olacağına inanıyorum.»



TÜSTAV

Sadece Anavatanımızın Bütünlüğünü Savunmakla Kalmadık; Aynı Zamanda Görüşlerimizi Bir Bütün Olarak Savunma Konusunda da Kararlı Davrandık

Küba Komünist Partisi Merkez Komitesi Birinci Sekreteri ve Devlet ve Hükümet Konseyleri Başkanı, Başkumandan Fidel Castro Ruz'un Devrimin 20 inci Zafer Yıldönümü dolayısıyla Ulusal Meclisin, 1 Ocak 1979 tarihinde Karl Marks Tiyatro Salonunda yapılan toplantısında yapmış olduğu konuşma,

Değerli Konuklar;

Halk İktidarı Ulusal Meclisinin delegeleri;

Yurtseverler;

Uzun ve zorlu mücadelenin sonunda ülkemizde Devrim 1 Ocak tarihinde zafere ulaştı. Takvimin en son yaprağı ile birlikte yeni yılın bu ilk günü, eski yaşam tarzının Küba'da artık sona erdiği ve yepyeni bir dünyanın başladığı anlamına geliyordu. Bir yıl değil yüzyıllara, hatta milyonlarca yıla bedel bir değişiklikti bu. Küba, bir Yunanistan ya da Roma gibi eski bir ülke değildir ama, sömürüye dayalı sınıflı toplum ve o gün mahkûm edilen rezillik Yunanistan'dakinden de, Roma'dakinden de daha eskiydi. Sosyalizmin sahneye çıkmasıyla birlikte insanlığın tarih öncesi döneminin sona erdiğini söylediği zaman Marks çok haklıydı.

1959 yılının 1 Ocak günü atılan adımın anavatanımız ve Amerika tarihinde ne denli büyük bir olay olduğunun belki de tam olarak farkında değildik. 1 Ocak tarihi dünya devrimci hareketinin gelişiminde de son derece önemli bir yer teşkil etmektedir.

Şanlı Ekim Devriminin üzerinden kırkbir yıl ve iki ay geçtikten sonra yeryüzünün Batı yakasında ilk sosyalist devrim gerçekleşti. Amerika'nın keşfedildiği günden dört buçuk yüzyıl sonra, bu zaferin ürünü olan bir toplum, yerli nüfusun kıyımına, kolonizasyona, köleliğe, kapitalizme, neo-kolonyalizme ve emperyalizme dayalı bir toplum gerçekten derin ve geri döndürülmez bir değişikliğe tanık oluyordu. Bu değişim dünyanın en güçlü emperyalist ülkesinin burnunun dibinde gerçekleşmişti.

Bu olayın taşıdığı önemi bugün değerlendirirken Küba ve Amerika'nın tarihine geçen bu görevin başarıya ulaştırılmasını mümkün kılan savaşçıların fedakârlıklarını ve alçak gönüllülüklerini büyük bir heyecan ve şükranla anımsıyoruz.

Günümüzden yaklaşık olarak yüzyıl önce Yara'da başlatılan kahramanca mücadele 1 Ocak 1959 tarihinde hedefine ulaştı. Bu uzun savaşın zaferle sonuçlanmasında büyük bir rol oynama şerefini bizim kuşak taşımaktadır. Amerika kıtasındaki acı çeken halklar arasında sosyalizme doğru ilerleyen ilk halkın Küba halkı olmasına yol açan politik ve sosyal olayın derinlemesine incelenmesi tarihçilere düşer. O zamanlar hüküm süren koşullar gözönüne alınmadan ve insan toplumlarının gelişimini kurallara bağlayan eşsiz yasaların basit ve şematik yorumlarıyla bu açıklanamaz.

*ENERJİK, SIKI, KARARLI VE ZEKİCE MÜCADELE
VERİLMESİZİN VE AYRICA MUZZAM BİR CESARET
TAŞIMADAN DEVRİMİN BAŞARISI MÜMKÜN DEĞİLDİR?*

Küba halkının son yüzyıl boyunca kurtuluş doğrultusunda yepyeni bir tarih yaratan zorlu ve uzun mücadelesi, onun, güzel ve kahramanca savaş gelenekleri ve yılmaz savaş arzusu hiçbir zaman azalmayacak ve küçümsenmeyecek bir değere sahiptir. Devrim için gerekli objektif koşullar mevcut olsa bile fikirler ve açık seçik kavramlara sahip olmadan devrim mümkün değildir. Enerjik, sıkı, kararlı, ve zekice bir mücadele vermeksizin ve buna ek olarak muazzam bir cesaret taşımadan devrim başarıya ulaştırılmaz.

10 Mart 1952 tarihinde gerçekleştirilen askeri hükümet darbesinin ardından ülkede oluşan ortam, yaklaşık yedi yıl sonra gerçekleşecek olan köklü ve belirleyici değişiklik kadar sosyal yaşamı derinden etkilemişti, ve ondan daha kötü bir durumu düşünmek bile mümkün değildi. Bütünüyle kokuşmuş ve becereksiz hükümetler halkın umutlarını tümünden yıktı. Eşi görülmedik bir baskı, suiistimal ve resmî şiddet, ülkenin dört bir yöresinde hüküm sürmeye başladı. Hayatın bütün alanlarında emperyalist tahakkum her dönemdekinden daha fazla oranda arttırıldı. Mc Carthy'cilik zirveye ulaşmıştı ve soğuk savaş uluslararası siyasi iklimi etkisi altına almıştı. Hiç kuşkusuz Küba, Porto Rico'dan sonra Amerika kıtasında ABD tahakkümüne en sıkı bir şekilde bağlı bulunan ulustu. İmparatorluğun gücüne güvenen ve sırtını iyi silâhlandırılmış ve

eğitilmiş orduya dayayan büyük toprak sahipleri ve burjuvazi, ülkemizde bir sosyalist devrim olasılığını hiç bir zaman ciddi bir tarzda düşünmediler. Bununla birlikte neo - kolonyalist rejim yalnızca silâhli kuvvetlere dayanmıyordu, bu toplumun ideolojik temelini, haberleşme, propaganda, eğitim alanındaki sarsılmaz bir sistemle birlikte, gerici fikir ve teoriler, anti - komünist önyargılar oluşturuyordu.

Gericiliğin parayla satın aldığı liderler ve ajanlar yoluyla işçi örgütleri ele geçirilmişti ve tam bir suç ortaklığına gidilmiş ve desteklenmişti. Genel nüfus içerisinde tartışılmaz bir şekilde azınlıkta olan komünist hareket, savunduğu görüşlere karşı uygulanan amansız bir baskının altında tutuluyordu.

10 Mart'ta gerçekleştirilen kanlı darbeyi izleyen korkunç günleri unutmak mümkün değildir. O dönemki siyasi iklimin koyu bulutları arasından bir çıkış yolu bulmak hiç de kolay değildi. Marksizm - Leninizm fikirleri bugün olduğu gibi halkımızı aydınlatan dev bir güneş misali evrensel bir gözle görülmüyordu. Sadece, o devirdeki durumdan devrimci bir çıkış yolunun nasıl anlatılması gerektiğini, hangi temele dayanması ve özünün ne olması gerektiğini belirten bir pusula olarak siyah bulutlar arasından delip geçen ince ışık demetleri gibi algılanıyordu. 1952 yılı Küba'sının içinde bulunduğu durum gerçekten de siyasal teorinin sağlamlık ve dayanıklılığını çok zorlu bir sınavdan geçirdi.

Caniyane 10 Mart darbesi ulusal bilince öyle ölümcül bir darbe indirdi ki, devrimci siyasi bir uyanıklığa sahip olmasa dahi, halkımız suiistimali, adaletsizliği, canavarlığı, şiddet ve zorla kabul ettirme yöntemlerini büyük bir nefretle karşıladı. Onlar utanma duygusu olan bir halka mensuplardı, ve tüm çürümüşlükler, günahlar ve neo - kolonileştirilmiş Cumhuriyet, Yara'da, Jimaguayu, Baragua, Baire, Dos Rios ve Punta Brava'da verilen bağımsızlık mücadelelerinde filizlenen ve Jose Marti'nin insan haysiyetini yüce tutan eserlerinde süreklilik kazanan kahramanlık, özgürlük ve vatan aşkı tohumlarını halkın benliğinden çıkartmamıştı. (ALKIŞLAR)

Ulusal karakterimizde mevcut bulunan bu moral faktörlerin değerinden ve sağlamlığından habersiz olmak Marksist - Leninist devrimcilere yakışmaz. Her zaman isyankâr ve yılmaz olduk, ve olacağız; daima savaşçı ve mücadeleci bir halk olduk ve olacağız, ve yurtsever bir halk kalacağız. Bunlardan başka şimdi enternasyonalist bir halkız ve öyle kalacağız. (ALKIŞLAR)

10 Mart günü ÷lkemize yerleşen diktatörlük ebedi olabilir miydi? ÷lkemiz üzerindeki emperyalist tahakküm ebediyen sürebilir miydi? Çürümüşlük ve canavarlık ebedi olabilir miydi? ÷lkemiz işçilerinin ve köylülerinin acımasızca sömür÷lmesi sonsuza dek sürebilir miydi? Baskı, hor görme ve insan haysiyetinin ayaklar altına alınması ebedi olabilir miydi? Hayır! Bin kere hayır!

*LİDERLER HALKA BİÇİM VEREMEZLER;
LİDERLERİ BİÇİMLENDİREN HALKLARDIR!*

Diktatörlüğün gücü silâha, teröre ve cehalete dayanıyordu. Devrimin gücü ise fikirlerimizin adillliğine, halkımıza, onun cesaret ve geleneklerine, sömür÷len işçi ve köylülerimize, asil öğrencilerimize ve mütevazi genç insanlarımıza dayanıyor. Zira onların ellerinde silâhları yoktu, silâh bulmak için ne paraları ve ne de olanakları vardı, ihtiyaçları olan silâhların düşman garnizonlarında çok iyi korunmakta ve yağlanmakta olduğu düşüncesinden hareket etmek zorundaydılar.

Halkın liderlere ihtiyacı vardı. Ve halkın safları arasında liderler vardı. Devrimci mücadelenin her aşamasında halkımız liderlerini yetiştirmesini bilmiştir. Liderler halka bizim veremezler, liderleri biçimlendiren halklardır.

1 Ocak 1959 günü zafere ulaşan Ayaklanma Ordusunun şanlı saflarına katılanların hiçbirisi ne bir askeri akademiye gitmişti, ne de basında dev puntolarla tanıtılıyordu. Birkaç istisna dışında, daha sonraları Parti Merkez Komitesi Politik Bürosuna giren ya da hükümette yönetici görevler alanlar o zamanlar tanınmıyorlardı bile.

Burjuva basını, burjuva partileri, ve emperyalizm diğer isimleri, diğer kişileri ve liderleri her an ön plâna çıkartıyordu. Bugün ise milyonlarca genç insan ve çocuk onların isimlerini dahi duymamıştır, pekçok yetişkin de artık isimlerini unuttular.

Fakat savaşmamız gerekiyordu. Bir kez daha tekrarlıyorum, mücadele verilmeden hiç bir devrim kazanılamaz. Halkın ve onun devrimci öncüsünün yorulmak bilmez ve devamlı mücadeleleri olmadan hiçbir sosyal değişiklik gerçekleştirilemez. Marksizm - Leninizm bize teoriyi verir; mücadele ise zaferi kazandırır.

Bir zamanlar karşılaştığımız güçlükler inanılamayacak derecede büyüktü. Şimdi siz tam tersiyle uğraşmaktasınız. Mücadele biçimleri sık sık değişebilir, fakat biricik yol vardır; mücadele, mücadele, mücadele. (ALKIŞLAR)

Küba için şu kesinlikle söylenebilir ki, devrimci iktidar bütünüyle halk tarafından elde edilmişti. O dönemde hiçbir dış yardım göremiyorduk, Batista'nın kuvvetleri dışardan bol miktarda silâhlendiriliyordu ve biz de, onlarla yaptığımız çarpışmalar sonunda bu silâhları kullanmak üzere ele geçiriyorduk.

1 Ocak 1959 tarihine kadar uzanan günleri unutmak mümkün değildir. Ülkenin dört bir yakasında zorlu savaşlar devam ediyordu. Kızıl Ordu yorulmak bilmez 3000 militanı ile bitmez tükenmez bir enerji sarfediyor ve toplam gücü 80.000 askere varan düşmanı ardarda yenilgilere uğratiyordu. Bugün yıldönümünü kutlamakta olduğumuz gün unutulamayacak olan ve yeni bir tarih başlatan bir gündür. O gün bütün işçiler tek bir yumruk halinde resmi «liderlerinin» üzerlerine yürüdüler ve savaşta belirleyici bir rol oynamak üzere Kızıl Ordunun talimatlarını yerine getirdiler. Ülkede tüm hayatı baştan sona felce uğratan genel bir grevi başlattılar ve böylelikle emperyalizmin darbe girişimini boşa çıkarttıkları gibi geri kalan düşman birliklerini 12 saatten az bir süre içerisinde etkisiz hale getirdiler. Nihai çarpışmaya tüm halk yetvücut katıldı. Bu, anavatanımız tarihini ebediyen değiştiren eşsiz ve örnek bir devrimci olaydı.

DEVİRİMCİ ZAFERİN BU YİRMİNCİ YILDÖNÜMÜNÜN UYANDIRDIĞI GÜÇLÜ DUYGULAR VE DÜŞÜNCELER NELERDİR?

Bundan hemen hemen 20 yıl önce, 26 Temmuz 1953 tarihinde Moncada'da başlayan yürüyüş Santiago de Cuba'da hedefine ulaştı (ALKIŞLAR). 10 Mart 1952'de kurulan diktatörlük halkın önünde dağılarak diz çöktü.

Partinin 1 inci kongresine sunduğumuz raporda, 1975'e dek uzanan devrimci sürecin bir özetini yapmıştık, Moncada kışlasına yapılan saldırının, birkaç ay önce yapılan 25 inci yıldönümü kutlama toplantısında uluslararası politikanın önemli sorunları hakkında konuştuk. Bugün burada, o konuları yeniden ele almak için hiç bir neden yoktur.

Bununla birlikte devrimci zaferin bu 20 inci yıldönümünün uyandırdığı duygular ve düşünceler nelerdir? Herşeyden önce büyük bir gurur duyuyoruz. Hep birlikte inanılmaz engelleri aşmasını bildik, hep birlikte hayatın pekçok alanında muazzam zaferler kazandık. Hep birlikte Marksist - Leninist partimizi pekiştirdik (ALKIŞLAR), mücadeleci ve kahraman genç kuşağı yetiştirdik;

partimizin safları halkımızın en iyi evlâtlarından seçilerek gelen savaş öncüleriyle doludur. Hep birlikte güçlü yığın örgütlerini yarattık, halkımızın düşünceleri güce, örgütlülüğe ve bilince dönüştü, sosyalist devletimizi, onun halk iktidar organlarını ve mükemmel kurumlarını yarattık; ve onun ekonomik temelini pekiştirmek için var gücümüzle çalışmaktayız. Düşmana karşı verilen mücadeleden en sadık ve etkin siperini oluşturan İçişleri Bakanlığını örgütledik. (ALKIŞLAR); hep birlikte silâhlarımız ve kanımızla şanlı Kızıl Ordu'yu geliştirmeye devam ettik ve besledik. (ALKIŞLAR). Bu ordu 1 Ocak zaferinin kazanılmasında söz sahibi olmuştur, geçmişin yıkılmaz sütunları günümüzde de Devrimci Silâhlı Kuvvetlerimizde dimdik yükselmektedir, bu ordu halkımızın, aşılmaz kalkanını oluşturuyor, enternasyonalist ruha ve Devrimin yarattığı haklı gurura İspartalı (eski İspartalıların Savaşçılığı ÇN) bir örnek teşkil ediyor ve bugün biz onun en büyük savaş zaferinin yıldönümüne büyük bir değer biçiyoruz. (ALKIŞLAR) Hep birlikte muazzam maddi, manevi ve sosyal başarılar kaydettik, hep birlikte anavatanımıza dünya plânında saygın ve seçkin bir yer kazandırdık, hep birlikte tarihte iz bırakan işler gerçekleştirdik.

Sadece anavatanımızın bütünlüğünü savunmakla kalmadık; aynı zamanda fikirlerimizi bir bütün olarak savunmak konusunda da kararlı davrandık. (ALKIŞLAR)

1 Ocak'a kadar emperyalizm bizim dolaylı düşmanımızdı; Batista ise doğrudan rakibimizdi. Ocak ayından sonra emperyalizm doğrudan düşman konumuna geçti. Ocak'dan önce kendi kaderimizin belirleyicileri olmak için savaştık, daha sonra ise bu hakkımızı savunmak ve sosyalist devrimimizi gerçekleştirmek için savaştık.

Ocak'dan önce yurtsever bir mücadele yürüttük, daha sonra mücadelemiz aynı zamanda enternasyonalist bir nitelik kazandı. (ALKIŞLAR)

Ocak ayından önce ulusal bir devrimin bileşenini oluşturuyorduk, o Ocak ayından beri dünya devriminin bir parçasını oluşturuyoruz. (ALKIŞLAR) Ocak ayından önce bir öncü, olayların baş yürütücüsüydü, o Ocak ayından bu yana esas önder rolünü halk üstlenmiştir.

Bu aşama, kendisinden önce gelen döneme oranla daha az bir kahramanlık getirmemektedir; zira bir önceki aşama sırasında kahramanlık bir anlamda bireyseldi, oysa şimdi bütünüyle yığinsal bir karakter kazandı. Önceleri yalnızca savaş kahramanlığı idi, şimdi ise savaş ve çalışma kahramanlığı şeklini aldı.

Devrimci bir savaşı kazanmak bir ülkeyi kalkındırmak ve sosyalizmi inşa etmekten çok daha kolaydır. Birincisi yıllar alır fakat ikincisi onlarca yılı gerektirir. Bununla birlikte barış ve çalışma alanında kazanılan zaferler daima dökülen kanlar pahasına elde edilen savaş zaferlerinden çok daha güzeldir. Savaşın getirdiği şan, ne denli basit ve somut olursa olsun, unutulabilir ve bir devrimci için özgürlüğün acı bir aracı anlamından öte bir şey ifade etmez. Çalışma alanında elde edilen şanlar ebedidir. Eğer insanlık daha adil olsaydı silâh menkibelerinden çok çalışma için anıtlar dikerdi. Bununla birlikte çalışmanın yüceliği sonsuza dek sürecektir. (insanlığın yarattığı eserler ve ilerleme ve bunun ad-sız kahramanları, halk yığınlarının fedakârlıkları. Haklı bir dava uğruna savaşmak, kazanmak ve ölmek zamanı geldiğinde devrimciler güzel çalışmalarını sergileyebilseler dahi eşsiz bir kendini düşünmezlik ve asalet sayfaları yaratarak da ilerlemenin sarşlımaz anıtını inşa etmek mümkündür. (ALKIŞLAR)

Ülkemizde inşa edilen her yeni okulun, gündüz bakım evinin, poliklinikin, hastanenin, çiftliğin, fabrikanın, barajın, sulama sisteminin, üst geçitin, köprünün, binanın, stadyumların, sinemaların, tiyatro ve kütüphanenin yolaçtığı muazzam sevinci kim inkâr edebilir? Liselerin birinci, ikinci, üçüncü sınıflarında teknik okullarda ve üniversitelerde okuyan öğrencilerimizle, dünyamızın bu yarıküresinde en yüksek düzeye ulaşan kültür ve eğitim yaşamımızla, mutlak anlamda en düşük seviyeye inen çocuk ölümü oranımızla, en etkin konuma getirilen halk sağlık sistemine ait endekslerle, spor alanında kazandığımız zaferlerle, hiç bir ayırımın yapılmadığı toplumumuzla, işsizliğin olmamasıyla, dilencilerin, kumarbazların, fahişeliğin, ilaç düşkünlüğünün bulunmamasıyla, işçilerimizin altıncı sınıfı tamamlamaya bakmalarıyla, onların kültürel düzeylerini yükseltme konusundaki plânlarımızla, sanatsal gelişimimizle ve amatör hareketlerimizle duyduğumuz gururu kim inkâr edebilir?

Ekonomi alanında elde ettiğimiz her yeni zaferle, ekonomik gelişmedeki hızlı adımlarımızla, daha güvenli bir gelecek için yaratılan koşullarla, şimdiki kuşak çok çalışmak ve göreceli bir sadelik içinde yaşamak durumunda bulunsa dahi, tüm bunlarla duyduğumuz sevinci kim yadsıyabilir?

Artık şimdi ekonomik zenginliğimizin ve doğal kaynaklarımızın mutlak ve tam sahipleri olarak ekonomik ve sosyal gelişimimizi tam bir özgürlük içinde örgütleyebilir, plânlayabilir ve yön-

lendirebiliriz; ve bu yarıkürede bulunan hiçbir ülke bu tür bir iddiada bulunamaz.

Fakat ülkemizde özgürlüğün, sosyalizmin, eşitliğin, ilerleme ve sosyal adaletin getirdiği bu nimetleri yaratma ve onlardan yararlanma ve çalışma hakkımızı elde etmek ve savunmak için ne denli zorlu bir mücadele vermemiz gerekti?

İmparatorluğun bütün öfkesi neden bize yöneldi? Açıktır ki, Yankee emperyalizmi kendisini bu yarımkürenin lordu ve sahibi olarak görüyordu ve Latin Amerika ve Karayibler bölgesindeki hiçbir halkın geri kalmış ve neokolonyalist ve zalim kapitalizmden başkaca ekonomik, politik veya sosyal sistemi seçme hakkı yoktu (çürümüş ve ikiyüzlü yalancı demokrasi, feodal oligarşiler, Somoza, Duvalier, ve Stroessner rejimlerinin gaddarlıkları ya da Şili ve Uruguay'daki faşist reçeteler ve bu yarımkürenin diğer bahtsız ülkeleri gibi).

*AMERİKA BİRLEŞİK DEVLETLERİ'NİN KÜBA'YA KARŞI
YAKLAŞIK YIRMİ YILDIR GÜTTÜĞÜ VAHŞİ DÜŞMANLIK
VE SALDIRGAN POLİTİKA SONUCU İNSANIN ACI
ÇEKMESİNİ AZALTACAK VEYA BİR HAYAT KURTARACAK
BASİT BİR İLACI DAHI HALKIMIZ ABD'DEN SATIN
ALMAYA MUVAFFAK OLAMADI*

Amerika Birleşik Devletlerinin yaklaşık yirmi yıldır Küba Devrimine karşı uyguladığı saldırgan politika ve güttüğü vahşi düşmanlık sonucu ülkemiz, insanın acı çekmesini azaltacak ya da bir hayat kurtaracak olan basit bir ilacı dahi ABD'den satın almayı muvaffak olamadı, ne de bu ülke pazarlarına bir gram şeker ihraç etmemize izin verildi. Ekonomik jenosid yoluyla halkımızı boğmaya yönelik bu canice yelteniş tarih, onu empoze edenlerin ve devam ettirenlerin yüzüne çarpacaktır.

Bu plân kazara da olsa hedeflerine ulaşmış mıdır? Küba ile ticarî ilişkilerde bulunan ya da gemilerini limanlarımıza gönderen üçüncü taraf ülkeleri yıldırma girişimleri de dahil olmak üzere ülkemize uygulanan ekonomik abluka, ne binlerce silâh ve savaş malzemesinin işe karıştırılması, ne bozguncu girişimler, ne de karşı devrimci gruplar, ne korsan saldırılar, ne de paralı askerlerin işgal girişimleri ve doğrudan saldırı tehditleri, ve devrimci liderleri ortadan kaldırma planları Küba'yı Latin Amerika dünyasında bugün en ileri ve dikkate değer sosyal gelişime sahip ülke olma konumundan alıkoyamadı. (ALKIŞLAR) Dünya halk-

larının pekçoğu ve uluslararası kuruluşlar Devrimimizin kaydettiği başarıları büyük bir hayranlık ve saygıyla anmaktadırlar.

Bu yarım kürenin geri kalan kısımlarında son yirmi yıl içerisinde, öte yandan, ne gibi sosyal gelişmeler kaydedilmiştir? Cehalet, işsizlik, çocuk ölümleri, sağlığa aykırı yerleşme mahalleri, gecekondular, kasabalar, suç, fahişelik, ilaç düşkünlüğü, dilenciler, terkedilmiş çocuklar, ekonomik tahakküm, doğal kaynakların yağmalanması ve hattâ en seçkin pekçok zekânın yağmalanması; bütün bunlar Latin Amerika'nın geri kalan kısmında artış gösterdi.

Guatemala'daki ilerici Arbenz hükümetini devirmek amacıyla ABD'nin bundan 25 yıl önce gerçekleştirdiği müdahalenin ceremesini öldürülen ya da gerici ve baskıcı hükümetlerce ortadan yokedilen 70.000 yurtsever oluşturuyor.

Nikaragua, El Salvador, Haiti, Şili, Uruguay, Paraguay, Brezilya ve diğer ülkelerde onbinlerce yurtsever doğrudan doğruya katledildi. Amerika Birleşik Devletlerinin empoze ettiği ve desteklediği bu rejimlerin meş'um meyvası işte budur. Kötü beslenme, tedavi edilebilecek hastalıklar, sefalet, sağlığa aykırı koşullar ve sosyal terkedilmişlik nedeniyle on milyonlarca insan ölmüştür; Küba devriminin zaferi üstünden geçen 20 yıl zarfında bu yarım küredeki emperyalist tahakkümün vardıği sonuç işte budur.

Bu cinayet daha ne kadar sürecek? Halklar buna nereye kadar ses çıkartmayacaklar?

Bugün tahakküm cehenneminden yirmi yıl önce kendimizi kurtarmış olduğumuzu söyleyebilmek harikulâde birşey değildir?

Küba örneğini ve derslerini haritadan ve bu yarım kürenin tarihinden kim silebilir şimdi?

Diğer halkların da o boyunduruğu kıracakları gün yaklaşmıyor mu?

Başlarımızı egmeden bir 20 yıl daha, ne kadar gerekiyorsa o kadar 20 yıl daha dayanamaz mıyız? (ALKIŞLAR)

Tabii ki başlarımızı eğmiyeceğiz - ne bu yarımkürede, ne Afrika'da ne de dünyanın başka bir yerinde (ALKIŞLAR)

Amerika Birleşik Devletleri baskı uygulama ve Mübü'ya ilişkin isteklerini ifade etme aracı olarak caniyane ablukasını devam ettirmekte direniyor, fakat Küba'ya baskı yapılamaz, korkutulamaz, rüşvetle satın alınamaz. Küba bir Çin ya da Mısır değildir (ALKIŞLAR, «ELBETTE FİDEL - YANKEE'LERE MEYDAN YOK!» BAĞIRIŞLARI)

ÇOK DAHA GÜÇLÜ BİR OPOTÜNİZM VE CİDDİ İHANET DÖNEMİNDEN GEÇİYORUZ, BUNUNLA BİRLİKTE ÖYLE BİR DÜNYADA YAŞIYORUZ Kİ, BAŞARISIZLIKLARA VE İHANETLERE RAĞMEN YENİ YENİ DEVRİMCİ CEPHELERE TANIK OLUYORUZ: VIETNAM, LAOS, ANGOLA, MOZAMBİK, ETYOPYA VE AFGANİSTAN BUNUN BİRER ÖRNEKLERİDİR

Çok daha güçlü bir oportünizm ve ciddi ihanet döneminden geçiyoruz, bununla birlikte öyle bir dünyada yaşıyoruz ki, başarısızlıklara ve ihanetlere rağmen yeni yeni devrimci cephelerin yükseldiğine tanık oluyoruz: Vietnam, Laos, Angola, Mozambik, Etyopya ve Afganistan bunun birer örnekleridir (ALKIŞLAR) So-moza'nın kanlı rejimi ceset dağları üstünde varlığını devam ettir-medey başarılı olabilecek mi? Şili halkının yükselen direnci karşı-sında ve, elleri arkalarında dikenli tellerle bağlanmış bir şekilde ve boyunlarından sıkılan kurşunlarla öldürülmüş bir durumda bu-lunan ürpertici cesetler ardında —bu bulgular yüzünden rejim, insanların bir sır gibi ortadan kaybolmasını ve tüyler ürpertici ci-nayetlerini gözlerden saklamak konusunda başarılı olamamakta-dır— Pinochet daha ne kadar dayanabilecek?

Tüm İran halkının kararlı, yığınsal ve kahramanca mücadelesi karşısında Şah direnebilecek mi? (HAYIR! BAĞIRIŞLARI)

Çin'in izlemekte olduğu mevcut politikaya ve korkunç ihanet-tine rağmen, son birkaç on yıl içerisinde büyük ölçüde değişen dün-nyamız, değişmeye devam ediyor. Geri çekilmelere, bırakıp gitme-lere karşın devrimci zaferler her geçen gün artıyor, hepsinin hedefi tek: İlerleme ve sosyalizm (ALKIŞLAR)

Şanlı Ekim Devriminin başlattığı tarihsel dönemin emin akı-şını emperyalizm engelliyemiyor ve engelleyemeyecektir.

Amerika Birleşik Devletleriyle ticaret ilişkilerinin ve normal diplomatik ilişkilerin kurulmasına Küba karşı değildir. Ekim dev-riminin ilk günlerinde Lenin'in de belirttiği gibi, farklı sosyal sis-temlere sahip devletlerin barışçı bir arada varolmaları ve bizzat barışa duyulan ihtiyaç, insanlığın varlığı için her zamankinden daha çok hayatidir. Bu, sosyalizmin vazgeçilmez bir ilkesidir, fa-kat emperyalizme, dünyanın herhangi bir ülkesinin içişlerine mü-dahalede bulunma ve devrimci hareketi baskı altında tutma «hak-kını» vermez.

Amerika Birleşik Devletleri Küba üzerine uyguladığı ekonomik ablukayı şartsız olarak kaldırmalıdır, zira abluka uygarlık dışı, keyfi, ayırımçı, düşmanca ve saldırgan bir eylemdir.

Amerika Birleşik Devletleri, Küba ile karşılıklı görüşmeler için ablukayı bir strateji gibi kullanma aşağılık tutumundan vazgeçmelidir, çünkü bunu hiçbir zaman kabul etmeyeceğiz.

ABD'nin bir yandan sosyalist ülkelerin büyük bir kısmıyla ticari ilişkiler içerisinde bulunmasına karşın ülkemize karşı bu önlemi sürdürmesi derin bir siyasi ahlâksızlık örneği teşkil etmekte ve insan hakları üzerine içi boş ve ikiyüzlü tekerlemelerine bir kanıt olmakta (ALKIŞLAR) ve aynı zamanda dünyanın bu yarım küresinde halkların kendi kaderlerini belirleme haklarını hor gördüğünün kanıtı olmaktadır.

Latin Amerika halklarının sosyalizmi tercih etmeyeceklerini Amerika Birleşik Devletlerine söyleyen kimdir? Bizim kaderlerimizin bekçileri ve jandarmaları olma rolünü ona temin eden kimdir? Başkalarının alınterini sömüren kapitalist toplumu bir model olarak niye benimsemek zorunda olalım; siyahlara karşı ayırımçı bir politika izleyen, Hint asıllılara kıyan, Chicanos'ları Porto Rikoluları ve diğer Latin Amerikalıları hor gören, kadınları fahişeliğe zorlayan, cinsi amaçları uğruna çocukları kullanan bu toplumu neden benimseyelim (şiddet, günah, yabancılaştırma, ve suç toplumu)? Tarihin mahkûm ettiği bu bencil, acımasız sistemde sonsuza dek yaşamamız için bizi kim zorlayabilir?

Üstün ırklar ve halklar şeklinde hiç birşey yoktur. Hiç bir tahküm sonsuza dek devam etmez. Hiç bir imparatorluk çöküşünü engelleyemedi. Bir zamanlar Roma, Amerika Birleşik Devletlerinden daha güçlü, daha az kinci, daha az kendini beğenmiş ve daha makuldü.

Küba, diğer kardeş Latin Amerika halklarına karşı kutsal bir görevinin olduğunun bilincindedir. Bizim zaferimiz gerçekten de tüm Latin Amerika halklarının bir zaferidir ve tarih bunu böyle yazacaktır.

Tarihte ilk kez bir Latin Amerika halkı Yankee kudretine küstahlığına ve gururuna karşı başarılı bir şekilde dikildi (ALKIŞLAR). Bu imparatorluk ilk kez Amerika'nın bir yöresinde yenilgiye uğratılmış oldu. Yayılmacılık, siyasi entrikalar, bozguncu girişimler, ekonomik önlemler ve askeri eylemler boşa çıktı. Dünyanın bu bölgesinde Birleşik Devletlerin egemenlik isteklerine karşı bir hükümet var oldu. Hor görme nefrete dönüştü, nefret saldırıya, saldırı bozguna ve bozgun da saygıya dönüştü. (ALKIŞLAR) O za-

mandan bu günü dek Latin Amerikalı ve Karaib halklarımız onun gözünde bu denli ikinci plânda kalmadı zira ABD onların her birinde başka bir Küba potansiyelini görmektedir.

Böylelikle Küba'nın elde etmiş olduğu özgürlük ve saygınlık daha fazla sosyal değişikliklere neden olmamışsa da Amerika'nın tüm diğer halkları için daha fazla özgürlük ve saygı anlamına gelmektedir.

Böyle olmasına karşın imparatorluğun en zekice plânlanmış stratejileri, devrimci bir hükümetin bile ehlileştirilebileceğine inanmaktadır. Çin örneği onları rahatlatmaktadır (Çin yöneticilerinin bundan birkaç yıl öncesine kadar Kennedy, Johnson ve Nixon'un samandan yapılmış mankenlerini hançerliyecekleri düşünülüyordu).

Emperyalistler şovenizmin hâlâ güçlü olduğunu hesaplamaktadırlar; sosyalizmde dahi enternasyonalist duyguları bir yana iten ulusal bireyciliğin var olduğunu düşünmektedirler ve ekonomik güçlüklerle karşılaşan ilerici hükümetlere karşı onların mali ve teknolojik kaynakları silâh üretmektedir.

*HİTLER'İN SOVYETLER BİRLİĞİNE KARŞI GİRİŞTİĞİ
UĞURSUZ MACERAYI BATI, ÇİN ARACILIĞIYLA
TEKRARLAMAK İSTEMEKTEDİR. BU KEZ NE TÜR BİR
ATEŞLE OYNADIĞININ FARKINDA MIDIR. ÇİN HALKI DA
DAHİL OLMAK ÜZERE, HALKLARIN BU TÜR
DELİLİKLERE ASLA İZİN VERMEYECEĞİNDEN EMİNİZ.*

Şovenizm, oportünizm ve emperyalizm, Marksizm - Leninizme, sosyalizme ve enternasyonalizme karşı saflarını birleştiriyor, bu devrimci hareketin tarihinde ilk kez karşılaşılan birşey değildir. Örneğin günümüz Çin egemen kligi Küba'ya karşı uygulanan ekonomik ablukanın kudurmuş bir destekleyicisidir ve Guantanamo'daki Yankee deniz üssünün varlığını sürdürmesinden yana beyanda bulunmaktadır. Kağıttan Kaplan, Büyük Dümencinin küçük - burjuva fikirlerini benimsemekle korkuya kapılmış gibi görünüyor. (ALKIŞLAR) Bugün Vietnam'a doğrudan saldıran ABD değil Çin'dir. Taiwan'ı değiş tokuş etme ve Batı'nın teknoloji ve kredilerinden yararlanmak üzere Çin hükümeti devrimi satmıştır. Guantanamo üssü veya bütün emperyalist devletlerin altınları pahasına olsa bile, Küba ilkelerinin hiçbirinden vazgeçmeyecektir (ALKIŞLAR).

Yankee emperyalizminin kâğıttan bir kaplan olup olmayacağını bilmiyorum ama bizim fikirlerimiz kâğıt gibi kolaylıkla yırtılabilir değildir (ALKIŞLAR).

Halkının sadeliğine, devrimci ruhuna, çalışma kapasitesine ve fedakârlığına hayran olduğum Çin, büyük bir ülkedir. Çin'in nüfusu 700 milyon iken bizimki ancak yedi milyonu buluyordu. Bununla birlikte dev Pasifik Okyanusu onları Kaplan'dan ayırıyor, oysa bizimle onun arasında minnacık Florida Boğazı yer alıyor. Ekim krizi sırasında bir gece içerisinde ortadan kalkabilirdik. Hiçbir nükleer silâhımız yoktur, ne de milyonlarca kilometrekare toprağımız ve on milyonlarca askerimiz var; bununla birlikte direndik, boyun eğmedik, teslim olmadık, vazgeçmedik (ALKIŞLAR).

Yirmi yıldır, en güçlü ve saldırgan emperyalist metropolün burnu dibinde, en ön sıralarda bir siperde saf tuttuk. Yalnızca bu siperi büyük bir şeref ve onurla savunmakla yetinmedik. Angola ve Etyopya gibi bizden çok uzaklardaki ülke halklarının emperyalizme, neokolonyalizme, ırkçılığa ve faşizme karşı yürüttükleri mücadelelere yardımcı olmak için halkımızın evlâtları savaştılar ve öldüler. (ALKIŞLAR)

Emperyalizmin karnında açılan ilk yara Küba oldu, fakat başka bir yarayı Angola'da aldı ve şimdi de Etyopya'da. Yirmi yıl içerisinde üç Yara! (ALKIŞLAR)

Kaplan kâğıtutan mıdır değil midir önemli değil ama, şerefimiz, haysiyetimiz ve ilkelerimiz değil. (ALKIŞLAR)

Hitler'in Sovyetler Birliğine karşı giriştiği uğursuz macerayı Batı, Çin aracılığıyla tekrarlamak istemektedir. Bu kez ne tür bir ateşle oynadığının acaba farkında mıdır? Çin halkı da dahil olmak üzere, halkların bu tür deliliklere asla izin vermeyeceğinden eminiz.

Bundan sonraki mücadelemize 20 yıllık eski bir devrimle değil de her gün yeni başlayan bir devrimle devam edeceğiz. (ALKIŞLAR) Devrimimiz daima sarsılmaz bir metaneti, ilkelere bağlılığı ve derin insancıl ruhuyla karakterize edilmiştir. Kız - oğlan olsun evlâtlarından hiçbirisini harcamamıştır; çünkü hiç bir zaman kişi kötü ve kana susamış tanrılar olmamıştır. Devrimciler arasında daima çözülmez birlik, saygı ve yoldaşlık hüküm sürmüştür. Örgüte ve liderliğe ilişkin Leninist normlar bugün en değerli hazinemizi oluşturuyor. Geleceğe, 20 yılın kazandırdığı deneyler ve ilk günün heyecanıyla bakıyoruz. (ALKIŞLAR) Enternasyonal devrimci harekete sadakat dış politikamızın her zaman için köşetaşını teşkil ediyor ve edecek.

Başarılarımızdan ve zaferlerimizden konuşmak çok güzel birşey. Bugünün kutlanması sırasında duyduğumuz şeref bizi gururlandırıyor, ama eğer bu devrimci kahramanlığı yalnızca kendi güçlerimizle yarattığımızı düşünürsek, Yankee emperyalizminin doğrudan doğruya karşısında ve 1 Ocak zaferinden bugüne kadar geçen 20 yıl içerisinde, gördüğümüz enternasyonal dayanışmaya ne kadar borçlu olduğumuzu unutursak son derece vefasız bir duruma düşeceğiz ve beyhudeliğin en kötü biçimlerinin kurbanları olacağız (bu denli eleştirdiğimiz menfur, aşağılık şovenizmin).

BÖYLE BİR GÜNDE HERŞEYDEN ÖNCE LENİN'İN YÜCE ANAVATANINA, ONUN DEVRİMİNE CÖMERT VE KAHRAMAN HALKINA VE ENTERNASYONALİST POLİTİKASINA —61 YILLIK ŞEREFLİ TARİHİ BOYUNCA ASLA GERİ ADIM ATMAMIŞTIR— OLAN MİNNETTARLIK DUYGUMUZU İFADE ETMEMİZ GEREKİR

Böyle bir günde herşeyden önce Lenin'in yüce anavatanına, onun devrimine cömert ve kahraman halkına ve enternasyonalist politikasına —61 yıllık şerefli tarihi boyunca asla geri adım atmamıştır— olan minnettarlık duygumuzu ifade etmemiz gerekir. (ALKIŞLAR) Yirmi yıllık dayanışma ve dostluk, SSCB ile olan ilişkilerimizin çimentosunu oluşturuyor.

İlkeli bir politika milyonlarca boş sözden çok daha değerlidir. Önemli olan tarihe nelerin geçtiğidir. Ne şart altında olursak olalım bayrağımızı yere düşürmeyeceğimizi daima söyledik. Bir gün Mexico'da, 1956 yılında, ya özgürlüğümüzü elde edeceğimizi ya da şehit düşeceğimizi söyledik. Sözümüzde durduk! (ALKIŞLAR) Daha sonra parolamız olan Patria o Müerte'yi ortaya attık ve ona da sadık kaldık. (ALKIŞLAR) Bir anavatanımız var zira onsuz geri çekilmektense ölmeyi tercih ederdik. (ALKIŞLAR) Şimdi muzaffer bir şekilde ilerliyor olmamız, halkımızın bir Devrime, anavatanına ve yaşama sahip bulunması, o denli zalim ve güçlü düşmanla yirmi yıldır çarpışmamıza rağmen tüm bunları elde etmemiz yalnızca bizlerin kararlı ve kahramanca mücadelesi sayesinde değil, daha çok, Devrimimiz açısından en hayati zamanlarda bize dostça elini uzatan cömert halkın sayesinde. (ALKIŞLAR)

Cömertçe yardım sunan bir eli başkaları ısrabilir de. Küba ve onun şimdiki ve gelecekteki kız - erkek evlâtları, halkımız için Sovyetler Birliğinin ne anlama geldiğini takdir edecekler ve sonsuza dek minnettar kalacaklar! (ALKIŞLAR)

İçten olmak için kızıl olmaya gerek yoktur ama dürüst kızıl-
lar olmak gerekiyor. (ALKIŞLAR)

Sosyalist toplulukta yer alan diğer kız - erkek kardeşlerimize, dünyanın dört bir yanındaki samimi komünistlere, işçi sınıfına; Latin Amerika, Asya, Afrika ve Avrupa'daki ilerici güçlere benzer minnettarlık borcumuz sözkonusudur. Dünyanın dört bir köşesindeki dost devletler ve ilerici örgütler adına gelen onlarca temsilci bu kutlama dolayısıyla bizimle birliktedirler ve hepsine en derin teşekkürlerimizi sunuyoruz. (ALKIŞLAR)

20 inci yıldönümü dolayısıyla Vietnam ve Laos'un kahraman halklarını, Filistinlileri, sürekli saldırıya maruz kalan Arap halklarını, Namibia, Zimbabve, Güney Afrika ve Batı Sahra yurt-severlerini, pekçok ülkede baskı ve faşizme karşı mücadele veren Latin Amerikalı kız ve erkek kardeşlerimizi, ve barış, insanlığın sosyal ilerlemesi uğrunda savaşan herkesi özellikle selâmlamak isteriz. (ALKIŞLAR)

*DEVİRİMCİ GÖREVLERİMİZE VE İLKELERİMİZE
SIKI SIKIYA BAĞLI KALACAĞIZ, VE BU, YURDUMUZUN
GELECEK KUŞAKLARI İÇİN BIRAKACAĞIMIZ EN
DEĞERLİ MANEVİ MİRAS OLACAKTIR.*

Devrimci görevlerimize ve ilkelerimize sıkı sıkıya bağlı kalacağız ve bu, yurdumuzun gelecek kuşakları için bırakacağımız en değerli manevi miras olacaktır.

Eğer geçen her yılımızı, ayı, günü, dakikayı daha iyi değerlendirmiş olsaydık, eğer bütün eylemlerimiz istisnasız olarak mümkün olanın en akılcısı ve zekicesi olsaydı, bu 20 inci yıldönümü kutlama toplantısında daha hoşnut olacaktık. Her birimizin attığı adımlar ve yaptığı işler her zaman en doğruları oluşturmuyor, fakat halkımız ve sevgili devrimimiz için yapabileceğimizin en iyisini ve fazlasını yapma konusunda duyduğumuz ateşli arzu bizden asla eksik kalmayacak. (ALKIŞLAR) Halkımız, devrimimiz ve her birimizin yaşamları birbirinden ayrılamaz!

İnsanoğlu gelişme ve muazzam kahramanlıklar gerçekleştirme yetkisini kanıtlamıştır. İnsancıl yönüyle, eşitliği, kardeşliği, ahlâk ve güzelliği ile devrim insanlığın en yüce zaferini oluşturur. Her birimizin eskisine oranla daha iyi konumlara gelmemizi mümkün kılıyor. Yaşam, hiç kuşku yok ki efsaneyi bir imtiyazdır, fakat, varlık ancak böyle asil ve haklı bir davaya adandığı zaman bir

değer taşır ve gerçek ve tam anlamına kavuşur. Bir an için durup da kadettiğimiz yola geri bakıldığında, bu dönemde yaşamının ve bu harikulâde göreve tüm enerjimizi adamamızın, bizim kuşak için ne büyük bir şeref olduğunu anlamamız gerekir. Sanki işe yeniden başlayormuşçasına daha iyi olmak ve daha çoğunu yapmak üzere edindiğimiz onca deneyimle ileriye doğru bakalım o halde.

Gelecek geçmişten daha da geniş bir döneme açılıyor. Bugün duyduğumuz sevinç ve optimizm geçmişte verilen mücadelenin değerini küçük görme hatasına bizi sürüklemeyecektir. Karşılaşmakta olduğumuz güçlükler —ki hâlâ muazzamdır— ama onları da yeneceğiz. Bir devrimci, eskinin Olimpiyatlarında maraton koşucusuna benzetilebilir, kuşakların yerini yenilerinin alması gibi. Elllerinde meşale taşıyan Olimpiyat atletleri gibi biz de elden ele onu ulaştırmak için tüm çabamızı sarfedelim ve şu an bizlerden daha ileri olan ve görevi devralacak olanlara —(ateşli ve kahraman komünist gençliğin saflarındakilere, zeki ve gelecek vaadeden öğrencilerimize, fevkalâde Piyonerlerimize, yurdumuzun parıldayan umuduna)— vermek üzere çalışalım! (ALKIŞLAR) Devrimci ana-vatanımız asla ölmeyecektir, çünkü onu yaşamlarımız pahasına yarattık ve koruduk ve çünkü kahramanca parolamızı uygulamaya devam edeceğiz.

Patria o Muerte!

Venceremos!

(SÜREKLİ ALKIŞLAR)

Granma, 14 Ocak 1979'dan çevrilmiştir.* (Steno çözümü)

Çev. : U. YILMAZER

TÜSTAV

Mücadelemizin Geleceği

Rodezya (Zimbabve) ile ilgili haberler, gazete sütunlarındaki öncelikli yerlerini koruyorlar. Geçen yılın sonunda bu bölgedeki durum daha da ağırlaştı. Irkçı rejim başlangıçta 1978 Aralığı olarak belirttiği «Genel Seçim» tarihini Nisan 1979'e ertelendi. Bir yandan da «Seçimler»den sonra bile ülkede iktidarın Afrikalı çoğunluğa geçmeyeceğini ilân etti.

Dergimiz muhabiriyle yaptığı görüşmede J. Nkomo, bugünkü duruma ait uluslararası görünümü daha ayrıntılı olarak ortaya koydu.

JOSHUA NKOMO

**Zimbabve Halk Birliği (Zapu) Başkanı ve
Zimbabve Yurtsever Cephe Lideri**

SORU: Emperyalizm bugün Afrika'da bir karşı saldırıya geçmeyi tasarlıyor. Zimbabve'nin kurtuluş hareketine karşı zararlı eylemi ise özellikle kalles bir niteliğe bürünüyor. Emperyalist güçlerin ülkenizle ilgili politikasını nasıl nitelendirebilirsiniz?

CEVAP: Zimbabve, İngiltere'nin ve diğer emperyalist güçlerin sürekli olarak eğemen olmayı istedikleri Afrika kıtasının birçok ülkesinden biri. Birkaç on yıl öncesine kadar Rodezya, tıpkı Güney Afrika gibi, emperyalist varlığı sürdürmek için oraya çağrılan «beyazlar»ın «işgaline uygun» bir ülke olarak mütalâa ediliyordu.

Kıtamızın Güney kesimindeki halkların mücadelesi en sonunda bu durumu değiştirdi. İngiltere, Portekiz sömürgeciliğinin öncüleri dayandığı sürece Rodezya'daki mevkiilerini hiç dokunulmadan elde tutacağını sanıyordu. Ancak, Portekiz sömürgeciliğinin yıkılmasıyla birlikte, stratejisini değiştirmek zorunda kaldı. Emperyalist çevreler, Nomibya, Zimbabve gibi ülkelerin «Bağımsızlığı»ndan yana olduklarını ilân etmek için yarışa girdiler ve hattâ yurttaşlara ait parolaları kendilerine mâlettiler: «Bir kişiye bir oy» ilkesine göre seçimler, genel seçim hakkı vb.

ABD'nin şimdiki Başkanının sözleri, yani, Vietnam tecrübesinden sonra ülkesinin artık diğer ülkelerin içişlerine karışma eğiliminde olmadığını, onları özgür ve işlerine kimsenin burnunu sokmadığı durumda görmek istediğini belirten sözleri, ne denli vaadkâr görünüyor değil mi!

Sözler böyle, ama ne var ki eğer eylemlerle kanıtlanırsa inanılabilecek. Nitekim İngiltere temsilcileriyle yaptığımız ve Amerikalıların da hazır bulunduğu görüşmeler sırasında, ABD'nin Yurtsever Cepheyi öne çıkardığını gösteren hiç bir belirti olmadı.

Bize göre, Emperyalist devletlerin basınından, radyosundan ve televizyonundan yayılan sözler gerçek bir politika olarak alınmamalıdır. Gerçek olan şu ki Smith, gereksinim duyduğu herşeyi emperyalizmden alıyor.

SORU: Afrika'nın ilerici çevrelerinde sık sık, Zimbabwe'nin geleceğiyle ilgili emperyalist plânların, bu ülkede yeni-sömürgeci bir rejim oluşturmayı hedefleyen dolaplardan başka bir şey olmadığı belirtiliyor. Bu kalleşçe girişimler sizce nereden kaynaklanıyor?

CEVAP: Herşeyden önce şunun altını çizmem gerekir ki bizimle yani Yurtsever Cepheyle görüşmeler yaparken hem İngiltere hem de ABD, yalnızca Smith rejimiyle işbirliklerini sürdürmekte kalmıyorlar, aynı zamanda onu, aynen yerli kuklara yaptıkları gibi Zimbabwe'de yeni-sömürgeci bir rejimi kurma umuduyla da cesaretlendiriyorlardı. Emperyalist dolapların en hayasız, 3 Mart 1978'de Salisbury'de Ian Smith ve üç siyah kukla - papaz A. Muzorewa, N. Sithole ve kabile şefi Chirau - tarafından imzalanan anlaşmayla açığa çıktı. (1)

Bu gizli anlaşma ülkemizde faşizm ve ırkçılığın devam etmesini hedef alıyordu. Üç işbirlikçinin ülkelerini emperyalizm ve gericiliğe satmak için anlaşmışına böylece tanık olduk.

Ama ırkçılar ve kuklaları arasındaki düzenleme mahkûm edildi ve bunun gözlerimizin önünde karton şatolar gibi yıkıldığı direniş koşullarında, Mart anlaşmasını onaylatmak için Beyazlar arasında yapmayı öngördükleri referandumu gerçekleştirmeyi başaramadılar.

Sözde seçimler konusunda da hiç bir şey elde edemeyecekler. Ian Smith ve onunla işbirliği yapan vatan hainlerinin, Batı'nın desteği sayesinde kurtulmayı amaçlayan girişimlerini, iflâs ve başarısızlıktan başka hiç birşey beklemiyor.

(1) Sözkonusu iç düzenleme üzerine yapılan Mart anlaşması, 1978 sonuna kadar iktidarın Afrikalı çoğunluğa geçeceğini, ama kitit mevkilerin ırkçıların ve emperyalistlerin ellerinde kalacağını ilân ediyordu.

SORU: Son aylarda, emperyalist güçlerin pohpohlamasından yararlanan Salisbury rejimi, komşu devletlere karşı doğrudan saldırı eylemlerine gittikçe daha sık kalkışıyor. Bu durumda işbirlikçiler sizce hangi tavırı benimsiyorlar?

CEVAP: Diğerlerinde olduğu gibi bu durumda da tavırlarını, emperyalizm ajanı rolünü özümleme olgusu tâyin ediyor. Sithole, arkadaşları ve kendisinin, bu tür operasyonlara girişmek için «Yürütme Kurulu»nda (2) olumlu oy verdiklerini açıkladı. Bu operasyonların bize, yani Yurtsever Cepheye karşı yöneleceğini de söyledi. Oysa, mücadelemizin Zambiya ya da Mozambik'te değil, Zimbabwe'de geliştiğini bilmesi gerekirdi!. İşte olanlar bunlar..

SORU: Bununla beraber, emperyalist basın, olanları çarpıtmak için hiç durmadan çaballıyor. Komşu Devletlerin barış içindeki kent ve köylerine karşı Rodezyalı komandoların ve aynı şekilde Zimbabwe mülteci kamplarına karşı barbarların saldırıları, savaş koşullarında tamamiyle kabul edilebilir şeyler olarak sunuluyor. Bu konuda ne dersiniz?

CEVAP: Önce şunu söyleyeceğim: Bağımsız ve barışa tutkun komşu ülkelere karşı saldırı eylemlerine girişen illegal Salisbury rejimi daima, Batılı emperyalistlerin yani İngiltere, ABD, Batı Almanya, Kanada, Fransa ve pek tabii Güney Afrika Cumhuriyetinin desteğini almıştır. Bunlar, ırkçı birlikler vatandaşlarımızın binlercesini gözlerini kırpmadan katlederken, günde otuz kişiden fazlasını öldürürken tek bir kelime bile söylemezler. Ama, ülkemiz yurtsever güçlerinin askerî operasyonları sırasında birkaç beyaz ölmeye görsün, yine aynı emperyalistlerden yükselen çığırıkları bir duyun! O zaman bize, bir Siyah'ın hayatının bir Beyaz'ınkiyle ortak ölçüye vurulamıyacağına inanmak kalıyor!

Biz, savaşa âşık olduğumuzdan ötürü silâhlı mücadele yoluna girmedik. Biz bu yola itildik; zira tüm barışçı girişimlerimiz, eli açık Batılı koruyucuları tarafından açıkça desteklenen yasa dışı Smith rejimi tarafından geri çevrildi. Bu rejimin pis yalanlarını elimizin tersiyle itiyoruz. Bunlardan biri de, bir Rodezya uçak kazasından kurtulanların ZAPU mücahitleri tarafından öldürüldüğü yalanı. «Katliamlar, aynı şekilde bizzat «kaza» etrafında Batı basınının çıkardığı büyük gürültü, kurtuluş hareketimizi dünya kamuoyu önünde lekelemek için icadedildi. Gerçekte, yurtseverler, düşmanın askerî amaçlarla kullandığı ve görevi Salisbury'deki askerî personeli düzenli taşımak olan uçaklardan birini düşürmüştü. Bu da olağan savaş eylemlerinden biriydi.

(2) «İç düzenleme» anlaşması gereğince oluşan sözde yeni idarenin «yönetici» organı.

SORU: Yurdumuzun kurtuluşu için verilen mücadelenin, bugünkü aşaması hakkında ne düşünüyorsunuz?

CEVAP: Mücadelemiz çok ciddi bir aşamaya geldi. Yurtsever cephe güçleri kırsal toprakların yüzde 95 inden fazlasını denetimleri altında tutuyorlar. Smith rejimi bu toprakları, «askeri eperasyon bölgesi» ilân etti. Ne vanki, Smith birliklerinin oralarda sözü artık geçmiyor. Size, Zimbabwe'deki durum hakkında 24 Temmuz 1978 tarihli **The Times** gazetesi muhabirlerinin anlamlı bir itirafını dile getirmek istiyorum:

«Daha bir yıl öncesine kadar, ana yolların çoğunda, en azından refakatçiler için hiçbir tehlike yoktu ve kentlerin dışına tek başımıza çıkıyorduk. Şimdi, böyle bir yolculuğu yalnız yapmaya kalkışmak son derece tehlikeli, refakatçılar bile saldırıya uğruyorlar. Ülkenin geniş toprakları, kamu ya da özel kesime ait taşıtlardan hangilerinin yollardan geçebileceğine karar veren yurtsever cephe gerillaları tarafından kontrol ediliyor.»

Bugün kentlerde de aktif durumdayız. İrkçi rejimin başkenti olan Salisbury'de eylemlerimizi yoğunlaştırıyoruz; zira, kuklaları kovma ve Smith rejimine yaşama şansının olmadığını anlatma olanağını yalnızca bu yol sağlıyor.

Yurtsever güçlerin kazandığı başarılar, ırkçılar ve destekleyicilerinde kızgınlık uyandırıyor. Yerel halka karşı barbarlıklarının eşine rastlanmamış örneklerini veriyor rejim. Binlerce kişi, gerçekte toplama kampı olan sözümlü ona «Korunmuş köyler» denen yerlere zorla yollandılar; binlerce insan işkencelerin, acıların ve kıyımların kurbanı oldu. Zimbabwe'ye komşu olan ülkelere de eşine rastlanmamış saldırılar yapıldı. Bütün bunlara rağmen Smith rejimi, olayların gidişini saptıramaz.

Gerçek şu ki, mücadelemiz gittikçe sonuna yaklaşıyor. Zimbabwe mücadelet halkının dâvasıyla dayanışma için kurulan cephe durmaksızın genişliyor. SSCB ve Kübay'la, bize paha biçilmez yardımlar yapan diğer Sosyalist Ülkelerle işbirliği içinde olduğumuzu belirtmek isterim. Özgür Afrika'nın ilerici ülkeleriyle dayanışma içindeyiz. Mücadelemize ilk sıradaki ülkeler tarafından sağlanan değişmez destek için müteşekkirim. Belli başlı ülkelerde pek çok insan bizi destekliyor. Bütün bunlar, Zimbabwe halkının haklı ve doğru dâvasının zafer kazanacağına olan inancımızı daha da kuvvetlendiriyor.

Sonuna kadar dövüşmeye hazırız. Faşizmi, ırkçılığı ve insanın insan tarafından sömürsünü geriletiyoruz. Kapitalizme ve emperyalizme karşıyız. Korkuya, kötümserliğe ve umutsuzluğa «Hayır» diyoruz.

«La Nouvelle Revue Internationale» dergisinin Şubat/1979 sayısından çevrilmiştir.

Uluslararası Dayanışma İran Halkının Mücadelesini Kolaylaştırıyor

Bulgar Komünist Partisi Merkez Komitesi ve «Barış ve Sosyalizm Sorunları» dergisinin ortaklaşa düzenledikleri Sosyalizm Sorunları» dergisinin ortaklaşa düzenledikleri uluslararası konferans, 12 - 15 Aralık 1978 tarihleri arasında, Sofya'da toplandı.

Konferans, dünya Komünist ve İşçi Partilerinden, Devrimci - Demokratik örgütlerden gelen 73 hey'et katıldı. Konferansta, tüm hey'etlerin hazır bulunduğu oturumlardan başka, «Varolan sosyalizm ve dünyanın toplumsal gelişme eğilimleri», «Sosyalist ülkelerin uluslararası politikası ve bu politikanın dünya gelişme sürecine etkisi», «Sosyalist ülkeler ve devrimci güçler arası dayanışmayı güçlendirme sorunları» konularında ayrı oturumlar da düzenlendi.

Aşağıda, konferansa katılan İran ve Yemen hey'etleri adına yapılan konuşmaların özetlerini veriyoruz.

İRADİ ESKENDARİ
(Tudeh Partisi Merkez Yürütme
Komitesi Üyesi)

Bir bütün olan Dünya Devrimci sürecini başlıca üç bileşen oluşturuyor: Dünya Sosyalist Sistemi, Uluslararası İşçi Sınıfı ve Ulusal Kurtuluş Hareketleri. Sosyalizmin ekonomik, politik ve ideolojik gücünün kesintisiz büyüüşü; bağımsızlık, demokrasi, barış ve ilerleme için savaşan tüm halklara ve tüm hareketlere yapılan karşılıklı yardım ve destek; barışın aktif olarak savunulması; barış içinde birarada yaşama konusundaki Leninist ilkenin doğru olarak uygulanışı, Sovyetler Birliği'ni ve dünya sosyalist sistemini dünyanın devrimci dönüşümünün başlıca unsuru hâline getirdi.

Emperyalizme karşı ortak mücadele ve tüm devrimci hareket müfrezelerinin yaşam çıkarlarındaki ortaklaşalık, hem mantıksal ve hem de doğal olarak, emperyalist güçlerle gerici müttefiklerinin oluşturduğu uluslararası ittifak karşısında devrimci güçlerin dayanışması ve ittifakı

sorununu gündeme getiriyor. Başlıca düşman olan kapitalizm ve emperyalizme karşı mücadele genişlediği ve şiddetlendiği, çarpıcı zaferler kazandığı ölçüde bu dayanışmanın eylem alanı da dünyanın her yanında genişliyor, güçleniyor. Devrimci güçlerin dayanışmasını güçlendirmenin, her ülkede olduğu kadar uluslararası plânda da devrim dâvasını geliştirdiği apaçık ortadadır. Sovyetler Birliği ve sosyalist dünya sistemi, dünya devrimci sürecinin başlıca unsuru olduğuna göre, bu sistemin savunulması ve desteklenmesinin, devrimci güçlerin dayanışmasını güçlendirmede başlıca koşul olduğu tartışma götürmez.

Çin politikasının, Amerikan emperyalizmi ve dünya gericiliğiyle ittifaka, SSCB'ne ve diğer sosyalist ülkelere karşı, halkların devrimci hareketlerine karşı böyle bir ittifaka doğru gelişimi, gerici milliyetçiliğin nerelere kadar gidebildiğini bir kez daha gösteriyor. Çünkü, Pakin politikasının, emperyalizmin saldırı plânlarına ve silâhlanma yarışına cesaret verdiği, uluslararası gerilimi arttırdığı ve dolayısıyla yeni bir dünya savaşı tehlikesini ortaya getirdiği açıktır. Partimiz, Çinli yöneticilerin maceracı, sorumsuz, emperyalizme ve gericiliğe yarar sağlayan politikasını kararlılıkla mahkûm etmektedir.

Bizler, uluslararası komünist hareketin birliğinin savunulması ve sağlamlaştırılmasının, dünya devrimci güçlerinin dayanışmasını güçlendirmek için zorunlu bir öge oluşturduğu kanısındayız. Kardeş partilerin eşitliği ve bağımsızlığına dayanan bir birlik, Marksizm - Leninizmin her türlü çarpıtılmasına karşı, revizyonizm ve doğmatizme karşı, ve bu hareketi bölme kalkışmalarına karşı kararlı bir mücadeleyle kanıtlanır.

İran halkı devrimci mücadeleye yaklaşık bir yıl önce ve tam bir bütünlük içinde girdi. Bu mücadelede sayısız insanın hayatı, anti-milliyetçi ve anti-demokratik şah rejimine karşı, çürümüş, despot, kanlı ve kokuşmuş bir krallığa karşı, Amerikan ve İngiliz emperyalistlerinin ve aynı zamanda tüm dünya gericiliğinin hizmetindeki bir rejime karşı fedâ edildi. Halk hareketi, en barbar baskılar, binlerce göstericinin katli, kitle hâlinde hapisler ve sıkıyönetime başvurmalar karşısında, değil gerilemek, tüm kentlere ve hattâ en uzaktaki küçücük köylere kadar yayıldı ve etkin oldu.

İran tarihi halk isyanları bakımından son derece zengin olmasına rağmen, bu kadar uzun süreli ve genelleşmiş, bu denli kahramanca ve direngen kitle hareketlerine tanık olmuş değildi. 10 ve 11 Aralık 1978 tarihlerindeki görkemli gösteriler sırasında Tanran'da yaklaşık iki milyon insan ve çeşitli taşra kentlerinde de 6 milyondan fazla insan, Şahın çekip gitmesi, krallığın kalkması ve demokratik bir hükûmetin kurulması talepleriyle yürüyüşe geçtiler. Yalnızca bu gösteriler bile, yetkililerin gittikçe daha az karşı çıkma cesaretini gösterebildikleri Şa-

hane halk baskısının kanıtıdır. Açıkça siyasî nitelikteki dinsel gösterilerle başlayan hareket derhal, Şaha ve rejimine karşı açık gösterilere dönüştü. Hareketin niteliğindeki bu hızlı dönüşüm, büyük oranda, işçi sınıfının ve özellikle de petrol alanında çalışan işçilerin kitle hâlinde harekete katılımıyla oldu. Halkın baskısı ve petrol işçilerinin siyasî grevi, hükûmeti, aralarında yirmi yada otuz yıldanberi hapiste bulunan parti üyelerimizin de bulunduğu yüzlerce siyasî tutukluyu salıvermeye mecbur etti.

Devrimci mücadelenin ana hedefini, İran toplumunun tüm çelişkilerinin oakiandığı Şaha karşı yönlendiren halk hareketi, aynı zamanda, ülkemizin doğal kaynaklarını çalıp çırpan çokuluslu tekellerin egemenliğine elkoydu ve İran'ın ekonomik, politik ve askerî alanlarda Amerikan emperyalizminin genel strateji sistemiyle bütünleşmesine karşı başkaldırdı.

Bilindiği gibi, Vaşington strateji uzmanlarının plânlarına göre, bu politika çerçevesi içinde İran, komşularına karşı hem jandarma hem de saldırı üssü olarak çifte rol oynamalıydı. Zagros dağlarından İran körfezine ve Umman denizinden Hint Okyanusunun batı bölgesine kadar uzanan bir alanın jandarması rolünü oynarken Şah ordusunun görevi, İran ve Arap petrolünün Batılı ülkelere taşındığı deniz yolunu kontrol etmek, her türlü kurtuluş hareketini bastırmak ve bu bölgede «düzeni korumak»tı. Carter'in Şah rejimini «bir denge faktörü» olarak övmesinin anlamı işte budur.

Ülkemizde son 25 yıl boyunca hüküm sürmüş olan barbar terör rejimi üzerinde daha geniş durmanın gereksiz olduğunu düşünüyorum. Rejime muhalif herkese karşı SAVAK'ın kullandığı feşist yöntemler, tüyler ürpertici işkenceler, cinayetler, ortadan kaldırmalar ve kitle kıyımları, yabancı ülkelerde pek iyi biliniyor.

Bu koşullarda İran halkının, Şah rejimine karşı toptan başkaldırması olmasında sasırtıcı hiç bir şey yoktur. Harekete katılan ve ulusal burjuvaziden petrol emekçilerine, köylülerden üniversitelilere, dükkân sahiplerinden zanaatkârlara kadar uzanan toplumsal yelpazenin eşine gerçekten daha önce hiç rastlanmadı.

Taa başındanberi, çeşitli eylemlere katılan farklı güçler arasında kendiliğinden oluşan bir eylem birliğinin, acil ve somut bir hedefe yeni Şahın devrilmesine yönelik temel üzerindeki bir birliğin var olduğunu, altını çizerek belirtmek isterim.

İran'ın ekonomik, politik ve toplumsal durumunun titiz analizine dayanarak partimiz bundan üç yıl önce, yalnızca devrimci hareketin yakın atılımını öngörmekle kalmamış, ulusal ve demokratik hareketin başlıca görevi olarak Şah rejiminin devrilmesini de parola olarak ortaya atmıştı. 1978 yılı Eylül ayında, ilerici güçlerin birliğine hizmet edebi-

İçecek bir asgari programı kabul ettik ve yaptık. Bu programda, Şah'ın düşüşünden sonra, demokratik özgürlükleri, ulusal bağımsızlığı ve halkın refahını sağlamak için hedefleyen tedbirleri alınarak yükümlü bir ulusal koalisyon hükümetinin kurulmasını öneriyorduk. Gelecekteki devlet için Cumhuriyet biçimini de önermiştik. Ne yazık ki, muhalefetteki diğer örgütlerle bir anlaşma zemini bulmak için partimizin gösterdiği çabalar, henüz tam bir yankı bulmuş değildir.

Kuşkusuz, Amerikan hükümetini cesaretlendirmesi ve açık desteği olmasaydı, Şah rejimi çoktan silinip süpürülmüş olacaktı. İran'ı sömürgeci gibi gören Amerikan emperyalizmi, Şah'ın soñlanon, faşizm ve ayrıcalıklı durumunu koruyabilmek için silâh müdahaleyle tehdit ediyordu ülkemizi.

İşte bu sırada, her zaman dostumuz olan Sovyetler Birliği, bir kez daha, büyük Lenin zamanında olduğu gibi, İran halkının yardımına koşmuştur. Pravda muhbirine yaptığı açıklamada yoldaş Brejnev, ABD'yi İran'a karşı her türlü müdahale girişimi konusunda sert bir dille uyardı. Sovyet Devlet Başkanı'nın bu son derece önemli siyasî tavrı, sadece uluslararası ağırlığı olan bir tavır değil, aynı zamanda, İran halkına karşı paha biçilmez bir dayanışma gösterisi niteliğinde olmuştur.

Pek çok ülkenin kardeş partileri, işçi örgütleri ve ilerici hareketleri de yürüyüşleriyle, gösterileriyle, parlamento gensorularıyla, protesto bildirileriyle vb. İran halkının haklı ve doğru mücadelesiyle dayanışma eylemlerini eksik etmediler. Partimizin kardeşçe teşekkürlerini ve İran işçi sınıfının ve halkının sıcak gönül borcunu bu saygın kürsüden ifade etmek isterim.

Bütün bunlara karşın Çin Komünist Partisi yönetimi, İran halk hareketi için en ufak bir sempati göstermek şöyle dursun, Amerikan emperyalizmiyle ittifak hâlinde Şahın despot ve kukla rejimini denetimisine desteklemiştir. Hua Kuo Feng'in İran'a yaptığı ziyaretten, Şaha ve emilliy diye nitelendirdiği politikasına yönelttiği övgülerden sonra, İran'ın Maoçu grupçuklarının, kendilerini Pekin'den ve Çinli yöneticilerin emperyalist tavrından uzaklaşmak zorunda görmeieri şaşırıcı olmasa gerek.

Gittikçe demokratik ve anti-emperyalist niteliğe bürünen İran halk hareketi, çok doğaldır ki çağımız dünyasının devrimci hareketinin bir parçasıdır. Komünist hareketle bağlar sağlanıncaya kadar başarıları daha büyük olacak, düşmanlarının bölücü oyunlarından daha az etkilenecek ve zaferi daha da sağlamlaşacaktır.

Yemen Devriminin Sosyalist Hedefi

ABDÜLAZİZ AD-DALİ
(Yemen Sosyalist Partisi Merkez
Komitesi Üyesi)

Dünya devrimci güçlerinin kapitalizme, emperyalizme, geri kalmışlık ve sömürüye karşı yürüttüğü ve güçler ilişkisinde sosyalizm lehine dünya ölçüsünde bir dönemeci oluşturan mücadeleler sırasında elde ettiği büyük zaferlere tüm insanlık tanır. Bu tarihsel dönemec, aynı zamanda, büyük Ekim Sosyalist Devriminin etkisi, ezilen halkların engin devrimci potansiyeli hakkında ve dünya devrimci hareketi müfrezeleleri arasında karşılıklı bağları güçlendirme zorunluluğuna ilişkin Lenin'in düşüncelerinin pratiğe geçirilmesi de olmuştur.

Nitekim bugün inisiyatif, başta sosyalist ülkeler olmak üzere ilerici güçlerin elinde bulunuyor; çağımızın kesin belirleyici ögesi, kapitalizmden sosyalizme geçiştir.

Sosyalizme giden yolda ülkemizin sosyo-ekonomik gelişimiyle ilgili belli başlı sorunları kısaca sunmak istiyorum. 26 Haziren 1978 de halk kitleleri, Başkanlık konseyi eski başkanınca yönetilen maceracı oportünist bir grubun yaptığı hükümet darbesiyle girişilen gerici kalkışmanın oyununu bozmak için başkaldırdılar. Halk kitlelerinin yasal, kolektif ve örgütlü yönetimiyle, dar revizyonist grup arasındaki mücadelenin sonucu aynı gün alındı. Demokratik Yemen devriminin kaderi ve ülke gelişiminin ilerici sosyalizme yönelimi bu sonuca bağlıydı.

Revizyonist ve hizipçi kliğin devrilişi, Yemen Demokratik Cumhuriyeti'nde bilimsel sosyalist düşünce ve ilkelerin kesin zaferini ortaya koydu. İşte bu zaferden sonradır ki, 11 - 13 Ekim 1978 tarihleri arasında Yemen Sosyalist Partisinin (YSP) Birinci Kongresi toplandı. YSP, bilimsel sosyalizmin, Yemen işçi sınıfının ve müttefiklerinin partisidir; bu parti, ilk kez bir arap ülkesinde iktidarı elde eden yeni tip bir partidir.

Kongre belgeleri yalnızca kendi deneyimimizi değil, diğer işçi sınıfı partilerinin ve en başta da sosyalist ülkelerdeki yönetici partilerin birikmiş deneyimlerini yansıtır. Bu belgeler, doğruluğunu tarihin ve gelişimimizin karakteristik çizgileriyle her alanda gerçekleştirdiğimiz devrimci deneyimizin kanıtladığı, sosyalizmin genel inşa yasalarının akılcı birliğine dayanırlar.

YSP'nin siyasî programı, hâlen geçirmekte olduğumuz evrenin özelliklerini, yani, sosyalizmin inşası yolunda ulusal demokratik devrimin dayattığı görevlerin tamamlanmasını belirler. Bu konuda programımız şöyle diyor:

«Ulusal demokratik devrim evresi uzun ve karmaşık bir süreçtir. Bu süreç içinde, parti yönetimi altında sosyalist devrime doğru bilinçli ve plânlı bir geçiş için zorunlu tüm koşullar hazırlanır. Parti, çağdaş dünyada demokratik ve sosyalist görevler arasındaki sürekli ve sıkı bağdaşıklığı gözönünde bulundurur ve aynı zamanda bu görevlerin birbirine karıştırılmasını da reddeder.»

Yeni toplumun inşasında en önemli görevler, işçi sınıfının, köylülerin, balıkçıların ve diğer emekçi sınıfların hayatı çıkarlarını, ülkenin tüm iç ve dış kaynaklarını en elverişli biçimde kullanarak tatmin etmek; ülkenin objektif olanaklarına tekabül eden modern bir üretimi yaratmak; ulusal ekonominin maddî ve teknik temelini güçlendirmek; tüm vatandaşların yaşam düzeylerini yükseltmek; gereksinmelerini dengeli biçimde sağlamak; lojman, eğitim, kamu sağlığı, kültür ve sanat sorunlarını çözerek toplumsal hizmetleri iyileştirmektir.

Partinin sınıfsal temelini, onun işçi sınıfının, köylülerin, aydınların ve tüm emekçilerin öncüsü olması olgusu belirler. Parti, işçi sınıfının bilincine, temel çıkarlarına, tarihsel rolüne kişilik kazandırır. Yeni devrimci kazanımlar ve özellikle de Yemen Sosyalist Partisi'nin doğuşu, iktidara halk demokrasisi niteliği vermişlerdir. Bu, demokrasi için mücadeleyle sosyalizm mücadelesinin birbiri içinde erimesine ilişkin Lenin düşüncesinin somutlaşmasıdır.

Yaptığımız tüm dönüşümlerde temel sorunumuz, emperyalist ve gerici manevralara karşı ve ilerleme, sosyalizm ve barıştan yana mücadelede ülkemizle uluslararası devrimci güçlerin dayanışmasını güçlendirme olmuştur. Çabamız, başta SSCB olmak üzere sosyalist ülkelerden her düzeyde destek sağlamaktır. Çünkü bu destek, ulusal ekonomimizi kapitalist pazarın çarpışma alanı olmaktan kurtarmak ve yeni toplumumuzun gelişmesiyle uyumlu yeni ekonomik yapıyı inşaaya elverişli koşulları yaratmak için zorunludur.

**«La Nouvelle Revue Internationale»
dergisinin Mart/1979 (246) sayısından
çevrilmiştir.**

Sıkıyönetimin Uzatılması ve Yaygınlaştırılması Sosyal Demokrasinin Gericiliğe Teslim Olmasıdır

Sıkıyönetim 26 Nisan gününden itibaren iki ay daha uzatıldı. Bundan da önemli olarak, 6 yeni il daha sıkıyönetim kapsamına alındı. Uzatılmasının ilk saatlerinde sıkıyönetim, 1 Mayıs'ın kutlanmasını yasakladığını açıkladı. Sıkıyönetim bununla da kalmayarak işçilerin, 1 Mayıs gibi temel demokratik bir hakkı kullanmak istemeleri halinde silâhli teröre başvuracağını «ima eden» tehditlerini de bildiri metnine ekledi.

Bütün bunlar kitlelerin demokratik haklarını «açıktan» tehdit niteliği taşıyor. Ve siyasal iktidarı elinde bulunduran sosyal demokrasi, sanki bütün olup bitenler kendi iradesinin dışında cereyan ediyormuşçasına «tarafsız» olduğunu söylemeye devam edebiliyor. Başbakan, demagojik çarpıtmalardan medet umarak siyasi iflasını ve intiharını önleyebileceğini veya gözlerden saklayabileceğini sanıyor.

Bu noktaya sosyal demokrasi nereden geldi veya kimler tarafından getirildi?

Sıkıyönetimin uzatılmasının söz konusu olduğu günlere yaklaşılırken belli mihraklardan, uygulanmak istenen geniş çaplı ve çok yönlü plânın ilk belirtileri sızmaya başladı. Her şeyden önce uygulamalar, bölgede yeni hesaplar peşinde olan ABD emperyalizminin çıkarlarına ve elde etmek istediği yeni konuma uygun olarak şekillenmeliydi. Çünkü, İran'da bir kez daha geri dönemiyeceği önemli mevzilerini yitiren militarizmin dikkatleri, bölgenin diğer ülkeleri üzerinde yoğunlaşıyordu. Bunlardan biri de Türkiye idi.

Türkiye'nin bu yönde istismarına elverişli olanaklar vardı. E-sas olan, bu olanakları biraz daha geliştirip olgunlaştırmaktı. Siyasal güçler dengesi Türkiye'de yeni ekonomik alternatiflere yönelmeyi imkansız kılacak kadar ABD emperyalizmi lehine çalışıyor. Bu, Türkiye egemen sınıfları için önemli bir darbağoz, emperya-

lizm için de sosyal demokrat hükümetin boynuna geçirilecek yeni bağımlılık ilmiği demektir. İstismara dayalı emperyalist politika bu gediklerden sızarak Türkiye'de yeni mevziler kazanabilir ve üstelik bunları, sosyal demokrasiye tahkim ettirebilir. Ecevit hükümetine her yönden ve bu sonucu yaratacak ölçüler içinde yüklenmek gerekiyordu ve bu yapıldı.

Önce, emperyalizmden kolayca «yardım» alınmayacağıının «ulusal güvercinlere» öğretilmesi gerekiyordu. Bunun için bir yıllık bir manevra yetti de arttı bile, sosyal demokrasi bir kez yakalandığı ABD oltasının peşinden ayrılmayacak ölçüde geçmişinden ve emekçilere karşı kendisini ipotek ettirdiği vaadlerinden soyutlandığı gerisi kolay olacaktır. O'du değil!

Emperyalizm Türkiye'deki «demokrasiyi» ödün olarak istiyordu. Demokrasi özellikle günümüzde uluslararası tekeller ve emperyalizmin çıkarları için fazlasıyla çorak bir topraktı. Sosyal demokrasi güven verebilmek için, demokratik hakların üzerine yürüme emekçi halk hareketini sindirecek önlemleri almalıydı. İktidarının, sosyal demokrasinin boynuna bir ihanet kemendi olarak geçmesi bu yoldan mümkün olabilirdi ve sermayenin, diri olmasa bile, yedek bir alternatifi olma hakkını kazanabilirdi.

Ne ki, sosyal demokrasinin bileşenleri, onun yeni konumuna uzanan süreci biraz «yavaş» işletiyordu. Halbuki dünyada ve özellikle bölgemizde olaylar çok «hızlı» geliyordu. Sosyal demokrasinin buna ayak uydurabilmesi için hızlanması gerekiyordu! Onu hızlandıracak manivela emperyalizmin elinde her zaman mevcuttu. Bunu kullanmaya gönüllü olanlar ise Türkiye'de hiç de az değildi.

«Bölücülük» edebiyatı kolayca öne çıkarıldı. Çünkü İran'da demokrasinin ilk meyvalarından biri «bölücülük» olmuştu. Türkiye'de de geniş boyutlu bir demokrasi, «Türkiye'nin bölünmesi» demek olabilirdi! Böyle olmamalı, «bölücülük» sindirilmelirdi. Kuşkusuz bu demagojilerin gerçek temeli yoktu ama emperyalizmin ve yerel gericiğin planları açısından mantıki temelleri vardı.

Genel demokratik hareketi sindirmenin bir aracı olarak sıkı yönetimin uzatılması yanında, Doğu illerine yaygınlaştırılması, emperyalizmin ve yerli egemenlerin hesaplarını ele veriyor. Bu hesapları, uluslararası bağlantıları içinde kanıtlıyor, sosyal demokrasinin bu mizansen içinde yüklendiği işlevin gerçek boyutunu gözler önüne seriyor.

İran'da, meşru temellerinin dışında ve emperyalizmin güdümünde yaratılmak istenen bir milliyetler savaşı, Ortadoğu'nun tümünü içine alan bir planın sıcak görüntüleridir. Türkiye'de tekel

ci başının genel çığırkanlıklar da aynı noktada düğümleniyor. Ter-
cüman, Hürriyet, Aydınlık gibi gerici yayınlar, emperyalist mizan-
senin sesli figüranları olarak sahnedeki yerlerini pekiştirmeye ça-
lışırken aynı şeyi İsraili parlamentosu gizli oturumlarında, CIA'
nın boğgedeki kolları provokasyonlarla, AP ajansı «ürettiği sansas-
yon»larla tamamlamaya çalışıyorlar.

Türkiye'deki faşist hareket ise, emperyalizmin bölgeye dönük
planlarının yerel vurucu güçlerinden biri olarak işlevini, illegal
planda siyasal cinayetleriyle yürütüyor, legal planda MHP enye
siyasal sonuçlar elde etmeye çalışıyor. Sıkıyönetimin yaygınlaştı-
rılmasını başından beri savunan, Doğu'deki ulusal demokratik ha-
reketle karşı silahlı terörün, kendi elinin uzanamadığı yerde devlet
eylemleriyle yaratılması için çırpanan MHP, işbirlikçilerinin de ortak
gayretleriyle, oldukça başarımlı oldu.

Sosyal demokrasi ise, kitlelerin taleplerini bir kenara bırak-
mamak gerektiği yolda ettiği her adımda MHP'nin hesaplarına yar-
dımıcı oldu. Sıkıyönetimin yeniden uzatılması MHP'nin talebiydi.
Sıkıyönetimin kapsamının genişletilmesi MHP'nin talebiydi. Sıkı-
yönetimin yaygınlaştırılması MHP'nin talebiydi. Uzatıldı, kapsamı
genişletildi, yaygınlaştırıldı...

Meclis başkanlığı seçimlerinde başlayan ve «çok özel» bir du-
ruma ilişkin olduğu için «gözlerden kaçan» CHP-MHP işbirliği,
sosyalistlerin daha o zamandan etkileri çektikleri gibi, derinleşe-
bilir ve demokrasiye karşı tam bir suç ortaklığına dönüşebilirdi.
Nitekim gelişmeler bu yönde oldu ve olmaktadır. CHP, Faşist Mil-
liyetçi Hareketin bütün istediklerini bir bir yerine getirmekle, sa-
dece vaatlerine ters düşmüş olmuyor, en temel insan haklarından,
kazanılmış siyasal ve demokratik haklara varuncaya kadar, emek-
çi yığınların çıkarlarına saldırıyor, tekelciliğin gerici talpelerini
hayata geçirmek için her gün biraz daha büyüklen adımlar atıyor.

Sag sosyal demokrasinin tekelciler adına artan etkinliği, kit-
leler içinde azalan etkinliği demektir ve onun boş bıraktığı alana,
sosyalist hareketin dinamik güçleri yerleşmek zorundadırlar, yer-
leşmeyi başarmak için kendi somut görevlerinin bilincinde olmak
zorundadırlar!

İRAN'DA ŞAFAK SÖKÜYOR

Tudeh Merkez Komite Üyesi
HISROV RUZBEH'in
savunması

haziran *hy* yayınları

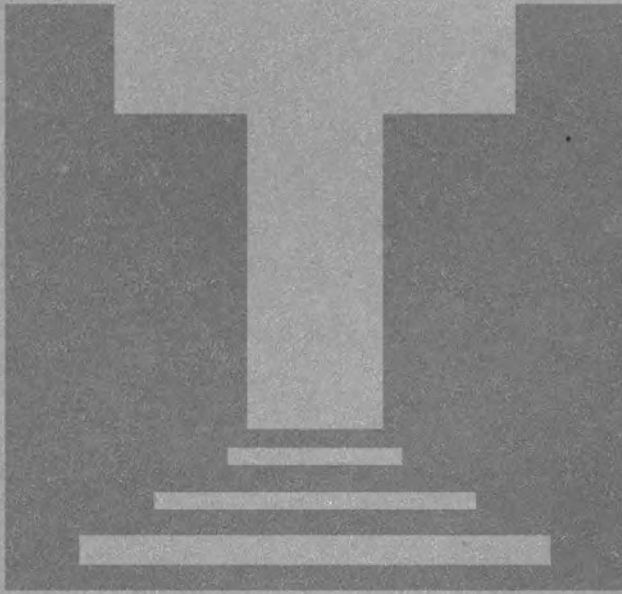
fiyatı 30_TL.

Yazışma ve havale adresi: Öner Ciravoğlu
Başmuship Sk. Tan Ap. 10/11 Cağaloğlu/İstanbul

TÜSTAV

ilke 35 Lira

AYLIK İNCELEME YORUM BELGE DERGİSİ



TÜSTAV